

**BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
“NICOLAE MILESCU SPĂȚARUL”
VASLUI**

THEODOR CODREANU LA 60 DE ANI

Biobibliografie

Realizată de bibliograf, Liliانا Moga

Vaslui, 2005

Editat și tipărit la Biblioteca Județeană
“Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui

Argument

“Omul sfințește locul! La noi a existat și încă se mai poartă ideea că numai la București sau în marile centre culturale (Iași, Cluj) te poți afirma ca scriitor. Theodor Codreanu a demonstrat că provincia este mai creatoare și mai valoroasă estetic și etic decât centrul”. (Simion Bogdănescu)

Nimic mai adevărat. **Salonul de Carte** de anul acesta a omagiat, la cei 60 de ani de viață, una din personalitățile plaiurilor noastre cu care ne mândrim, Theodor Codreanu.

Această biobibliografie nu este o cercetare exhaustivă, este o cercetare la un moment dat pentru a pune în valoare personalitatea și creația apreciatului romancier și critic literar, Teodor Codreanu, la zi aniversară.

Lucrarea prezintă aprecierile critice ale unor distinse personalități din contextul cultural românesc despre lucrările scriitorului, viața și opera într-un tabel cronologic, cu momentele importante din viața și activitatea sa, impresiile sale lăsate în Cartea de Onoare a Bibliotecii Județene “Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui, cu prilejul participării sale la unele evenimente culturale. Urmează o bibliografie care cuprinde volumele publicate, ediții îngrijite și comentate, colaborări în volume, colaborări în ziare și reviste, interviuri și dialoguri, referințe critice.

Pentru final am păstrat câteva “**Gânduri la aniversare**” ale unor apropiați ai scriitorului și un fragment din ***Caleidoscopul memorialistic-epistolar*** al profesorului

Constantin Parfene, o altă personalitate de pe meleagurile județului nostru și un mentor spiritual al lui Theodor Codreanu.

Publicația de față se vrea un instrument de lucru pentru utilizatorii noștri care doresc să cunoască oameni de seamă de pe meleagurile vasluiene.

Cu această biobibliografie m-am gândit să inițiez seria **Personalităților Vasluiene** din toate domeniile vieții culturale și științifice deoarece generația tânără și cele care vor veni au dreptul, dar și obligația să cunoască valorile spirituale ale locurilor unde s-au născut.

Bibliograf, **Liliana Moga**

Aprecieri critice

Deși elaborată, confecționată chiar sub raportul tehnicilor și limbajelor, cărticica lui Theodor Codreanu (*Marele zid*, n. n.) lasă o mai puternică impresie de naturalețe și spontaneitate în dialog decât celelalte debuturi. Prozatorul are simțul replicii, al monologului interior, în general al scenei relatate, calitate care-l recomandă genului dramatic. Chiar și gradul de convenție poate fi util rostirii scenice, unde firescul nu e niciodată pură transcripție, ci adecvare a vorbirii la psihologie ori caracter. Am mai multă încredere în posibilitățile de evoluție ale lui Theodor Codreanu decât ale celorlalți aspiranți la arta literară...

Val. CONDURACHE, cronică literară în **Convorbiri literare**, nr. 4, aprilie, 1981.

Cartea este expresia unei extraordinare voințe și a vocației întru Eminescu. **Dialectica stilului** este o carte organizată riguros, gândită arhitectonic, trecându-l pe Eminescu prin nouă cercuri dialectice, urmărindu-i cu sagacitate temele, motivele, obsesiile lirice, fixațiile stilistice. Cartea pulsează puternic, este vie, propunându-ne o fascinantă dialectică a ideilor despre Eminescu.(...) Cine a citit acest amplu studiu și a traversat notele și trimiterile bibliografice de la finele cărții n-a putut să nu fie impresionat de travaliul imens și de armătura științifică a exegezei. Theodor Codreanu ar putea spune la fel ca marele Călinescu: “Orice cuvânt din cartea mea poate fi dovedit”.

Teodor PRACSIU, cronică literară în **Vremea nouă**, Vaslui, 26 iunie 1984

Trebuie reținută de la început originalitatea studiului lui Theodor Codreanu și cuprinderea întregului orizont al poeziei lui Eminescu din perspectiva modernității, după un modernism opus prin definiție tradiționalului romantism. În acord cu metodele moderne ale studiului literar: structuralism, semiotică, psihocritică etc., analiza critică se bazează pe o informație impunătoare prin diversitatea direcțiilor gândirii contemporane, identificate în viziunea poetică a lui Eminescu, metodologic deschisă în analogie cu opera lui Dante, prin nouă cercuri dialectice. “Trăind la răscruce de ere, ca și Dante, Eminescu este creatorul unei lumi de o armonie unică, singura poate demnă în timpurile moderne de marele florentin”. (...) Ți se menține argumentul că nu de Eminescu omul știință este vorba, pe fundalul vechii dihotomii știință-artă, ci de o dialectică a structurilor funcționale dominante, în care arhetipurile gnoseologice se include în structura stilistică a limbajului după coduri străine, coexistente cu cele dintâi.

Eugen TODORAN, *Cosmologia poetică a lui Eminescu*, în **Transilvania**, nr. 6/1984.

O problemă interesantă (și dificilă) de lectură și construcție critică pune Theodor Codreanu în **Eminescu – Dialectica stilului** (București, Cartea Românească, 1984, 387 p.), carte densă, “lucrată”, ale cărei rezultate depind exclusiv de acceptarea sau respingerea metodei cu care a fost gândită și scrisă. Din această cauză nu ne vom interesa de concluzii și deci de conținutul propriu-zis, ci doar de modul de elaborare. El ni se pare semnificativ, mai ales pentru progresele pe care le face lectura sincronică, simultană, totalizantă, în conștiința critică românească actuală. Reacțiunea antiistorică, antipozitivistă, necesară, acest tip de lectură, să-i spunem “modelatoare” sau

“arhetipală”, reprezintă una din influențele și adaptările cele mai benefice ale structuralismului modern: opera privită ca structură unitară de interdependențe funcționale (Theodor Codreanu le spune “dialectice”). A restitui operei unitatea sa coerentă, particulară, surprinsă de la orizontul actual, acesta este postulatul metodologic de bază.

În cazul lui Eminescu întreprinderea este deosebit de dificilă, în primul rând din motive pur tehnice: opera nu este publicată în întregime, caietele poetului își așteaptă încă editorul. Or tocmai aici stă nodul problemei: lectura simultană pune pe același plan de referință, proiecte manuscrise și texte publicate, note de atelier și articole de presă, variante abandonate și poezii definitive de poet, antume și postume etc. Fără îndoială, totul pleacă dintr-un centru unic, dintr-un etimon spiritual original, dintr-o viziune arhetipală. Din acest punct de vedere lectura plană, totalizantă, este legitimă. Dar în stadiul actual al cunoașterii *totalității* manuscriselor eminesciene, ea nu poate avea decât un caracter provizoriu, de mare probabilitate desigur, dar ipotetică în multe cazuri. Căci se poate foarte bine ca descoperirea unor “noi” însemnări să ne îndrepte atenția într-o altă direcție încă imprezvizibilă. Criticul știe de altfel că documentarea nu poate fi exhaustivă decât în interiorul sistemului de lectură (p. 314), care are logica, rigiditățile și capacitatea sa limitată de absorbție și de respingere. Dar acest sistem urmează a fi refăcut, când apar noi date care-l contrazic formal. Primejdia pândește, deci, și pe Theodor Codreanu, al cărui nivel metodologic, înalt, valorează mai mult pentru noi, decât rezultatele la care ajunge, totdeauna perfectibile.

Adrian MARINO, *Cărți și lecturi critice*, I, “Cronica ideilor literare”, în **Tribuna**, nr. 7, 13 februarie 1986.

Theodor Codreanu e un autor pe de-a-ntregul format: cultura sa este excepțională, cu deschideri *inter- și pluridisciplinare* cum la puțini confrăți din generația respectivă (dar nu numai) se pot observa; instrumentele de lucru (de la așa-numita “metodologie”, până la ansamblul și detaliile de ordin comunicațional) au ceea ce în bunul limbaj vechi se chema *proprietate*, iar în cel mai nou – *funcționalitate*...

George MUNTEANU, **Eminescu și eminescianismul**, Editura Minerva, București, 1987.

Meritul eminescologului de formație nouă, “scientistă” este acela de a vedea un Eminescu dincolo de romantism, ceea ce-l determină să-i analogizeze poetica cu poeticile moderne și postmoderne și de a concepe eminescianismul ca pe ceva mai mult decât se află asimilat în organismul spiritual eminescian. Este, deci, un dincolo-de-Eminescu ce-l depășește vizibil pe Eminescu însuși. Și cum n-ar fi, din moment ce el repune în discuție toate legile universului, inclusiv cele ale limbajului, asemenea personalităților de vârf ale culturii (și științei, ca o componentă a acesteia) universale: Confucius, Platon, Dante, Newton, Kant, Einstein?

Mihai CIMPOI, **Căderea în sus a Luceafărului**, Editura Porto-Franco, Galați, 1993.

... meritul lui Theodor Codreanu este acela de a ști să urmărească firul exact al unei demonstrații de concepție filosofică la Eminescu, punând-o în acord cu marile idei despre lume și creație ce fecundau la ora aceea universalitatea, demonstrând

marea individualitate și personalitatea de geniu a scriitorului, a cărui operă încheată sau rămasă doar în *ciornă* e departe de a-și fi secătuit revelațiile de profunzime.

Constantin CUBLEȘAN, *Modelul ontologic în Eminescu în conștiința critică*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994.

“Criteriul ființei” prezidează demersul lui Theodor Codreanu din **Modelul ontologic eminescian**, cu accent apăsător pe “rațiunea practică” a arheității – un capitol de un special interes, cu referiri percutante la “instituirea teleologică a muncii”, la “teoria golului etnic”, la “omenia mioritică”, la “statul natural și statul demagogic”, evident în versiune eminesciană. Dacă mai adăugăm și *Testamentul eminescian* (“Revoluțiile în istorie”, “profetism național”, și “Testament pentru Europa”), am putea spune că ne situăm în actualitate cu Archaeus-ul eminescian. Mai ales că ne aflăm, cum bagă de seamă autorul, în plină “Galaxie Grama”, adică un atac prelungit la “coloana de susținere a culturii naționale”. **Modelul ontologic eminescian** este, fără îndoială, o carte pe cât de bine articulată, pe atât de prezentă prin adevărurile ei și printr-un polemism dârz.

Constantin TRANDAFIR, *Eminescu, poet al ființei*, în *Steaua*, nr. 6/1995.

Rememorez toate aceste lucruri din pricina amintirilor stârnite de lectura cărții recente a lui Theodor Codreanu, distinsul eminescolog, intitulată **Dubla sacrificare a lui**

Eminescu, carte plină de patos, de polemică amar îndurerată, dar și de erudiție istoric și critic literară, profund convingătoare. Mărturisesc că până la această lectură (deși mă ocup de opera poetului în viziune comparatistă de peste treizeci de ani) am acceptat și eu varianta călinesciană despre anii 1883-1889, dându-i însă coloritul acela de amurg trist și blând al ultimilor ani din viața lui Hölderlin. Ceea ce adună ca date, chipul în care le corelează și le interpretează, cu rigoare și minuțiozitate, dau cercetării și aserțiunilor oricât de îndrăznețe ale lui Theodor Codreanu o coerență și o veracitate greu de dezmințit.

Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA, prefață la Theodor Codreanu, **Dubla sacrificare a lui Eminescu**, Editura Serafimus, Brașov, 1999.

În realitate, biografiile lui Eminescu sunt mai mult sau mai puțin convenționale. Demult se simte necesitatea interpretării critice a izvoarelor biografice. Îndeosebi este deformantă imaginea oficială despre anii de boală ai poetului. La restabilirea tabloului veridic al ultimilor șase ani de viață ai lui Eminescu au lucrat câțiva cercetători, printre care N.Grigorescu, O. Vuia și Theodor Codreanu.

Vitalie PASTUH-CUBOLTEANU, *Dubla sacrificare a lui Eminescu*, în **Dangăt peste iarnă**, Editura Civitas, 2000, p. 17.

Alcătuită din două secțiuni – *Controverse eminesciene*, care dă și titlul volumului, și *Eminescologie* -, cartea lui Theodor Codreanu dă seamă nu doar despre personalitatea unui autor, a

căruia fișă de creație este mult mai amplă - fiind prozator și epigramist, în același timp -, ci mai ales despre problematica operei eminesciene din ultimele două decenii... Fără a fi, așadar, doar o oglindă în care autorul a dorit să se privească, cartea poate fi utilă profesorului de limbă și literatură română, dar și cărturarului în sens larg, interesat de mișcarea de idei a vremii.

Adrian COSTACHE, *Domnul profesor de la Huși*, în **Tribuna învățământului**, nr. 636, 1-7 aprilie 2002.

Azi, când există o adevărată frenezie a “criticii” (a se citi: a bagatelizării, a minimalizării, a ostilității, a relei voințe), autorul **Fragmentelor lui Lamparia** vine cu poziția, atât de necesară astăzi, a iubirii. Poate că tocmai rafinamentul atât de sensibil al nuanțelor în gândirea lui Theodor Codreanu derivă din vechiul “*esprit de finesse*”, pe care nu-l pot promova decât “*les raisons du coeur*”. Autorul se supune acelei *ordo amoris*, postulate de Max Scheler, care cuprinde poate și secretul profunde sale înțelegeri prin iubire, aplicate la întregul domeniu al cunoașterii.

Theodor Codreanu știe astfel să ne deschidă apetitul de a gândi, făcându-ne atenți să respingem invazia prejudecăților și a lucrurilor comune care ne pândesc corupător la tot pasul.

Edgar PAPU, prefață la **Fragmentele lui Lamparia**, Fundația “Scrisul românesc”, Craiova, 2002.

Prin vasta întindere a lecturilor din literatura română și universală, precum și prin profunzimea acestora, Theodor Codreanu mă face să afirm, o dată cu Vladimir Streinu, că, citind **Fragmentele lui Lamparia**, “încerc o dramă de inteligentă”. Pentru orele de dirigiență, aceste “Învățăături ale lui Lamparia către fiul său din primul secol al mileniului al III-lea” sunt o sursă inepuizabilă de educație estetică, etică, politică și patriotică: ce bogăție de suflet! Ce furtună de idei și sentimente! Câte semințe pot încolți în pământul roditor al adolescenței, făcându-i pe tineri să gândească “pe marginea spuselor sale”!

Petruș ANDREI, cronică literară în **Amurg sentimental**, București, nr. 3, martie 2003.

Theodor Codreanu face parte dintre istoricii literari care au respectul textului, atitudine datorită căreia ajunge la unele concluzii judicioase, venite dintr-o perspectivă modernă, mai ales în capitolul dedicat structurilor stilistice, definite, generic, prin “negativul stilistic”. În pagini care analizează componente esențiale pentru bacovianism, se discută despre cromatică, olfactiv, muzicalitate, metaforism, ritm, rimă. Este partea cea mai realizată, în care conceptele generale sunt puse la contribuție cu cea mai mare eficiență și în același respect față de cuvântul unui poet. Evidențiez în mod deosebit subcapitolul despre “tăcere și strigăt” sau acela despre prozodie.

Dan MĂNUCĂ, *Complexes cu probleme*, în **Convorbiri literare**, nr. 6 (90), iunie 2003.

ÎNSEMNE ALE MERITELOR
- selecție -

PREMIUL

Săptămînalului

LITERATURA
ȘI **A**RTA
SĂPTĂMÂNAL AL UNIUNII
SCRITORILOR DIN MOLDOVA

Pentru publicistică - 1999

doamnei THEODOR CODREANU
domnului

Redactor-sef Nicolae DABUJA

Chișinău 2000

Academia Internațională

„Mihai Eminescu”

DIPLOMĂ

Se acordă Doamnei / Domnului

TEODOR CODREANU

pentru contribuția eminentă la cercetarea eminescologică,
literatură, artă și educație.

Președinte de Onoare

Prof. Univ. Dr. D. Vădănăș
D. Vădănăș

Președinte

Dr. George Anca
George Anca

Secretar

Prof. Mihai Stan

[Handwritten signature]

Data: 23 Mai 2000

Certificate

of accrediting membership No. 36

To all those who read these letters be it known that

Name: TEODOR CODREANU

is a member in good standing of the *International Academy „Mihai Eminescu”*,
in recognition of his / her contribution to literature, art and education.

Honorary President

Prof. univ. dr. D. Vatamaniuc

D. Vatamaniuc

Secretary

prof. Mihai Stan

[Signature]

President

Dr. George Anca
George Anca

Dated: 28 Mai 2000

Regd. Delhi - India - 1981

Nr. med. com. 135

ROMANIA

Anul 2000

MINISTERUL CULTURII

BREVET

Se adevereste prin prezenta ca prin Decretul nr. 439/6.11.2000

PRESEDINTELE ROMÂNIEI

A conferit domnului *Theodor Codreanu*, *profesor, critic si jurnalist*
medalia comemorativă „150 ani de la nasterea lui Mihai Eminescu”,
pentru contributia sa deosebita, adusa la promovarea operei eminesciene.

[Signature]
MINISTRUL CULTURII

PRESEDINTELE ROMÂNIEI

[Signature]
EMIL CONSTANTINESCU

CANCELARUL ORDINELOR

[Signature]
Nr. crt. 312

Dat in 6.11.2000

Viața și opera – tabel cronologic

1914

La 27 ianuarie, se naște Iordachi Codreanu, tatăl viitorului scriitor Theodor Codreanu.

1915

Se naște, la 12 octombrie, Tinca, mama scriitorului, născută Gheorghiu.

1945 – 1 aprilie

Este înregistrat în actele civile Toader, viitorul scriitor, născut în Sârbi, actualul județ Vaslui.

În același an, tatăl său, Iordachi, încă nedemobilizat, aflat în trupele de geniști, la deminări în Dobrogea, moare la Cumpăna, județul Constanța, în urma unei explozii de mină.

În același an moare și Gheorghe Gheorghiu, bunicul dinspre mamă.

1952 – 1956

Urmează școala primară în satul natal, avându-i ca învățători pe Sitaru, un om blând și iubit de copii, și Tudorache (clasa a IV-a), fire mai severă, dar bun dascăl.

1956 – 1959

Urmează cursurile gimnaziale de la Unțești, fostul raion Bârlad. În sezoanele călduroase, străbate zilnic cei 10 km, peste trei dealuri, între Sârbi și Unțești, dus-întors. Pe timp de iarnă,

stă în gazdă la familiile Jenică Onciu și Constantin Pamfil. Din clasa a VI-a, datează primele încercări literare.

Descoperă o nouă lume într-o tabără la Iași, impresionat între altele, de un spectacol cu baletul *Copelia*.

1959 – 1963

Urmează liceul la “Complexul Școlar” din Bârlad (actualmente Liceul “Mihai Eminescu”) și locuiește la internat.

În bogata bibliotecă a liceului, descoperă lumea labirintică a cărților. Îl are ca profesor de limbă și literatură română pe Harry Zuppermann, dar se simte atașat de tânărul profesor Constantin Parfene, care, înlocuind-o la o oră pe soție, îl fascinează cu o lecție despre lirica erotică a lui Eminescu, trezindu-i interesul pentru marele poet.

Profesorul Parfene îi citește, în manuscris, primul “roman”, o încercare polițistă.

La cenaclul literar din Bârlad, îl cunoaște pe poetul Alexandru Tacu, viitorul dizident ieșean, cu care se împrietenește.

1963 – 1964

După terminarea liceului, profesează ca suplinitor în învățământ, la Sârbi, apoi, prin manevre de interese, este mutat la Orgoești, comuna Bogdănești.

În toamna anului 1964, intră la Facultatea de Filologie a Universității “Al. I. Cuza” din Iași. Din lipsă de sprijin material, urmează cursurile la “fără frecvență”.

1966

Este numit director la Școala Generală din Orgoești. După numire, postul îi este condiționat de intrarea în P.C.R. Era perioada “deschiderilor”.

1968

Debut publicistic, la “Vremea Nouă”, din Vaslui.

1969

Debut în critica literară, în “România literară”, sub girul lui Geo Dumitrescu, cu articolul polemic *Moștenire culturală sau... dezmoștenire?*

Prima căsătorie, cu Aurica Bădărău, profesoară de matematică.

Se naște Theodor jr.

Este operat de litiază renală, la Spitalul de Urgență din Iași, de dr. Filimon și este nevoit să-și amâne susținerea tezei de licență.

Se bucură de prietenia poetului Sandu Tzigara-Samurcaș, cu care întreține o bogată corespondență până la moartea acestuia.

1970

Își susține teza de licență cu tema *Critica eseistică a lui Mihai Ralea*. Îndrumător este profesorul universitar Ion Sârbu.

Debutează în proză cu *Ozana*, cinci capitole din romanul *Marele zid* (sub girul lui Ion Istrati) la nou reînființata revistă “Convorbiri literare”. Continuă colaborarea cu critică literară.

Mari inundații pe Valea Bârladului. Casa părintească este distrusă.

1973

Este titularizat la Dodești, satul copilăriei lui Victor Ion Popa.

Neoficial, își reface familia împreună cu Lina (n. 25 noiembrie 1949 la Mândrești, județul Galați), profesoară de limba și literatura română.

1974

Îl vizitează la Dodești poetul Ion Alex. Angheluș, cu care se cunoștea doar din scris. Acesta îl îndeamnă să vină la Huși.

1975

Susține examenul de transfer prin concurs, cu cea mai mare notă între candidați, dar, spre surprinderea tuturor cunoscuților, alege Hușul, deși inițial intenționa să opteze pentru Bârlad. Este titularizat la Liceul Agroindustrial.

Începe colaborarea la revista “Cronica” din Iași.

1977

Începe seria de studii despre Eminescu din viitoarea carte *Eminescu – Dialectica stilului*. Publică în “Ateneu”, “Cronica”, “Astra”, “Convorbiri literare”. Definitivează romanul *Varvarienii*.

1978

Se naște la Huși, Teoliu, primul fiu din noua căsătorie, pe care, o defintivează oficial în anul 1979, la 2 iunie.

1979

Se hotărăște să concureze cu *Varvarienii* pentru debutul în volum, Editura Junimea din Iași.

1980

Câștigă concursul pentru debut în volum, dar redactorul șef îl respinge la cenzură. La amenințarea cu darea în judecată de către criticul Al. Dobrescu, membru al juriului, este rugat să prezinte altă carte acceptabilă ideologic. Prezintă volumul *Fragmentele lui Lamparia*, dar nici acesta “nu merge”. Oferă apoi, *Marele zid*, carte scrisă în studenție, apărută mutilată pe

jumătate, în anul următor. Din pricina acestor “hărțuieli”, sunt publicați cu întârziere și ceilalți debutanți.

1981

Apare romanul *Marele zid*. Participă la festivitățile centenarului Bacovia, la Bacău.

Acum se conturează primele pagini din viitoarea monografie dedicată poetului.

1982

Se naște Dragoș, ultimul fiu al scriitorului.

1983

Sușține gradul didactic I cu teza *Eminescu – Dialectica stilului*.

1984

Apare la Editura “Cartea Românească” din București *Eminescu – Dialectica stilului*, considerată un eveniment în eminescologie de George Munteanu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Edgar Papu, Adrian Marino, Al. Dobrescu, Dan C. Mihăilescu ș.a., dar atacată dur de Ioan Holban, Ioana Em. Petrescu ș.a.

1985 – 1987

Alte tentative eșuate de publicare a *Varvarienilor*, la Editura “Cartea Românească” (opozant ideologic Liviu Călin) și, la Editura Eminescu, a *Fragmentelor lui Lamparia* cu o prefață de Edgar Papu (opozantă prin cenzura intereselor de grup – Doina Uricariu). Nu are succes nici cu dosarul de intrare în Uniunea Scriitorilor, primiriile fiind, de altfel, sistate de “sus”.

Începe să scrie despre autorii basarabeni, mai întâi despre Grigore Vieru, apoi despre Ion Druță și Mihai Cimpoi.

Lucrează la *Modelul ontologic eminescian*. Începe colaborarea la revista “Luceafărul”.

1989

Se bucură de căderea regimului Ceaușescu, dar nu-și face iluzii nici cu “noua revoluție”. Invitat imediat, pe 26 decembrie, de redactarea romanului *Varvarienii*, Maria Graciov, să aducă manuscrisul pentru publicare, e uimit să constate că fostul lui cenzor, Liviu Călin, n-a căzut din post, ca George Bălăiță (cel mult mai atent cu soarta cărților!), ci a rămas, și tot ostil publicării romanului, deși cartea primise referat favorabil din partea regretatului Mircea Nedelciu.

1990

Încearcă, printr-o publicistică polemică, în diverse ziare și reviste, să contribuie la trezirea conștiinței naționale. Vede revoluția eminescian, luând în calcul componenta basarabeană. Strânge legăturile cu scriitorii basarabeni, colaborând la revistele “Literatura și arta”, “Nistru” (devenită, apoi “Basarabia”), “Glasul națiunii”, “Columna” ș.a. Încearcă, alături de Cezar Ivănescu, să refacă vechea Societate a Scriitorilor Români, dar fără succes.

Își retrace dosarul de la Uniunea Scriitorilor. Începe colaborarea la “Adevărul” și “Adevărul literar și artistic”.

1991

Aderă la Societatea Scriitorilor “C. Negri” din Galați.

1992

Începe colaborarea la revista “Porto-Franco” din Galați. Apare *Modelul ontologic eminescian*, la editura “Porto-Franco”.

Îngrijește volumul I.L.Caragiale, *O făclie de Paști*, în colecția “Biblioteca școlarului”, la aceeași editură.

Colaborează la ”Vremea” și “Totuși iubirea”.

1993

Pentru *Modelul ontologic eminescian*, i se decernează Premiul Societății Scriitorilor “C.Negri”.

Începe colaborarea la “Sinteze” (Bacău), “Literatorul” (București), e redactor șef adjunct la revista “Porto-Franco”, unde susține “cronica literară” timp de câțiva ani.

Obține premiul pentru critică al săptămânalului “Literatura și arta”, Chișinău, pentru anul 1992 și premiul pentru publicistică al ziarului “Vremea” din București.

1994

Începe colaborarea la “Românul” (București) și la “Monitorul de Bacău”.

Obține premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova și al Bibliotecii Naționale din Republica Moldova pentru volumele *Eminescu – Dialectica stilului* și *Modelul ontologic eminescian*.

1995

Are un rol important în organizarea sărbătoririi a 500 de ani de la ctitorirea, la Huși, a Catedralei Episcopale “Sfinții Apostoli Petru și Pavel” de către Ștefan cel Mare.

Coordonează apariția la editura “Porto-Franco” din Galați a *Istoriei Hușilor*.

1996

Colaborează la antologia de epigrame *Plecat-am nouă din Vaslui*, coordonată de Teodor Pracsiiu.

Colaborează la “Bârladul”, “Sinteze” (Bacău), “Jurnal vasluian”, “Noua revistă română”.

Îngrijește volumul I.L.Caragiale, *Momente și schițe*, în colecția “Biblioteca școlarului”, Editura “Porto-Franco”.

1997

Apar volumele: *Provocarea valorilor*, Editura “Porto-Franco” și *Dubla sacrificare a lui Eminescu*, Editura “Macarie”, Târgoviște.

Îngrijește volumul *Plumb*, de George Bacovia, în colecția “Cartea școlarului grăbit”, Editura Institutul European, Iași.

1998

Apare romanul *Varvarienii*, Editura “Porto-Franco”. De asemenea, *Eseu despre Cezar Ivănescu*, la Editura “Macarie”.

Începe colaborarea la “Bucovina literară”, Suceava.

Îngrijește volumele I.L.Caragiale, *O scrisoare pierdută* și *În vreme de război*, în colecția “Biblioteca școlarului”, Editura “Porto-Franco”.

1999

Reia colaborarea la revista “Steaua”, Cluj-Napoca. Apar edițiile a II-a și a III-a ale *Dublei sacrificări a lui Eminescu*, la editurile “Serafimus” din Brașov și la “Civitas” din Chișinău. Volumul primește Premiul Național “Mihai Eminescu”, Suceava.

Devine membru al Academiei Internaționale “Mihai Eminescu”, cu sedii în Calcutta și București.

2000

Apare volumul *Controverse eminesciene*, Editura “Viitorul românesc”, București.

I se decernează, prin decret prezidențial nr. 439/6.11.2000, medalia jubiliară “M.Eminescu”, sub semnătura președintelui Emil Constantinescu.

Devine membru al Centrului Academic Internațional din Chișinău.

Este inclus în dicționarul *Who's Who*, Cambridge, Anglia.

2001

Își susține doctoratul în filologie cu teza “*Complexul Bacovia*” și *bacovianismul*.

Devine membru al Uniunii Scriitorilor din România.

I se acordă titlu de Cetățean de Onoare al municipiului Huși, prin Hotărârea nr.7/2001.

2002

Apar volumele *Fragmentele lui Lamparia*, Fundația “Scrisul românesc”, Craiova și *Complexul Bacovia*, Editura “Junimea” din Iași.

Face parte din colectivul redacțional al revistei “Viața Basarabiei”, serie nouă, directori Mihai Cimpoi și Eugen Uricaru.

Primește mențiune pentru volumele *Controverse eminesciene*, Societatea Scriitorilor Bucovineni, Suceava.

Este inclus în *The contemporary Who's Who*, din Reilagh, Carolina de Nord, Statele Unite ale Americii.

Primește Diploma *Consulting Editor of The Contemporary Who's Who*.

2003

Apare volumul *Basarabia sau drama sfâșierii*, Editura “Flux”, Chișinău.

I se decernează Premiul pentru critică literară al revistei “Viața Basarabiei”, pentru anul 2002.

Primește Premiul pentru critică literară al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, pe anul 2002, pentru volumul *Complexul Bacovia*.

2004

Duminica Mare a lui Grigore Vieru, Editura Litera Internațional, Chișinău-București, cu o postfață de Mihai Cimpoi; *Mitul Eminescu*, Editura Junimea, Iași, colecția “Eminesciana”, *Eminescu – martor al adevărului*, ediția a II-a, Editura Scara, București.

2005

Între 12 și 16 ianuarie are loc la Timișoara lansarea volumului *Mitul Eminescu*, încununat cu premiul “Mihai Eminescu” – Universitatea Tibiscus.

Pe 15 ianuarie Radio România Cultural difuzează un interviu pe teme eminescologice cu scriitorul Theodor Codreanu, realizat de Teodora Stanciu.

Pe 29 ianuarie are loc la Bârlad, la Fundația Dr. Constantin Teodorescu lansarea volumului *Mitul Eminescu*.

Pe 2 aprilie Biblioteca Municipală “Mihai Ralea” din Huși găzduiește acțiunea omagială “Theodor Codreanu – 60 de ani. Prietenii literare”.

Pe 13 aprilie colegii și elevii celor două licee din orașul Huși îl sărbătoresc pe distinsul profesor de limba și literatura română, scriitor și critic consacrat, prestigios eminescolog, publicist reductabil, în cadrul activității metodice semestriale, sub genericul “Fața nevăzută a lui Theodor Codreanu – dialogul vârstelor”.

Impresii din Cartea de Onoare a Bibliotecii Județene “Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui

Biblioteca Județeană “N. Milescu Spătarul” din Vaslui a devenit, de mulți ani, un remarcabil centru de cultură al locurilor. Astfel de “saloane” ale cărții fac cinste și adună valori naționale din toate meleagurile românești.

Theodor Codreanu

8 iunie 1999

Biblioteca Județeană “Nicolae Milescu Spătarul” este și o punte de legătură între românii basarabeni și cei din Țară, grație inițiativelor D-nei director Elena Poamă.

Theodor Codreanu

14 noiembrie 2001

Biblioteca Județeană “N. Milescu – Spătarul” își onorează cu prisosință numele grație oamenilor care o slujesc. Felicitări și “La Mulți Ani!”

Theodor Codreanu

15.I.2003

Biblioteca Județeană “Nicolae Milescu Spătarul” este un veritabil for de cultură națională prin bibliotecarii ei, prin acest salon de carte, unul dintre cele mai prestigioase din țară.

Theodor Codreanu

28 noiembrie 2004

Bibliografie

Volume publicate:

1. CODREANU, THEODOR

Marele Zid / Theodor Codreanu. - Iași : Junimea, 1981.

2. CODREANU, THEODOR

EMINESCU – Dialectica stilului / Theodor Codreanu. - [s.l.] : Cartea Românească, 1984.

3. CODREANU, THEODOR

Modelul ontologic eminescian / Theodor Codreanu. - Galați : Porto-Franco, 1992.

4. **Istoria Hușilor** / coordonator Theodor Codreanu. – Galați : Porto-Franco, 1995.

5. **Plecat-am nouă din Vaslui** : [epigrame] / Theodor Codreanu, Maței Florescu, Constantin Manea, ... ; Coordonatorul volumului și prefața Teodor Pracsiiu. – Vaslui : [s.n.], 1996.

6. CODREANU, THEODOR

Provocarea valorilor : eseuri critice / Theodor Codreanu. – Galați : Porto-Franco, 1997.

7. CODREANU, THEODOR

Dubla sacrificare a lui Eminescu / Theodor Codreanu. - Târgoviște : Editura Macarie, 1997.

8. CODREANU, THEODOR

Varvarienii (roman) / Theodor Codreanu. – Galați : Editura Porto-Franco, 1998.

9. CODREANU, THEODOR

Eseu despre Cezar Ivănescu / Theodor Codreanu. - Târgoviște : Editura Macarie, 1998.

10. CODREANU, THEODOR

Controverse eminesciene / Theodor Codreanu. - București : Viitorul Românesc, 2000.

11. CODREANU, THEODOR

Fragmentele lui Lamparia / Theodor Codreanu ; Prefață de Edgar Papu. - Craiova : Fundația “Scrisul Românesc”, 2002.

12. CODREANU, THEODOR

Basarabia sau drama sfâșierii / Theodor Codreanu ; Prefață de Mihai Cimpoi.- Ediția a 2-a revăzută și adăugită.- Galați : Scorpion, 2003.

13. CODREANU, THEODOR

Caragiale – Abisal / Theodor Codreanu. - Timișoara : Editura Augusta, 2003.

14. CODREANU, THEODOR

Complexul Bacovia / Theodor Codreanu. - București : Litera Internațional ; Chișinău : Litera Internațional, 2003.

15.CODREANU, THEODOR

Duminica Mare a lui Grigore Vieru / Theodor Codreanu. - București : Litera Internațional ; Chișinău : Litera Internațional, 2004.

16.CODREANU, THEODOR

Eminescu martor al adevărului / Theodor Codreanu. – București : Editura Scala, 2004.

17. CODREANU, THEODOR

Mitul Eminescu / Theodor Codreanu. – Iași : Junimea, 2004.

18. CODREANU, THEODOR

60 de oglinzi / Theodor Codreanu. – Bârlad : Editura Sfera, 2005.

Ediții îngrijite și comentate

1. BACOVIA, GEORGE

Plumb / George Bacovia. – Iași : Editura Institutului European, 1997.

2. CARAGIALE, ION LUCA

O făclie de Paști / I.L.Caragiale. – Galați : Porto-Franco, 1992.

3. CARAGIALE, ION LUCA

Momente și schițe / I.L.Caragiale. – Galați : Porto-Franco, 1996.

4. CARAGIALE, ION LUCA

În vreme de război / I.L.Caragiale. – Galați : Porto-Franco, 1998.

5. CARAGIALE, ION LUCA

O scrisoare pierdută / I.L.Caragiale. – Galați : Porto-Franco, 1998.

6. MUNTEANU, GEORGE

Hyperion, I. Viața lui Eminescu / George Munteanu. – Chișinău : Editura Știința, 2002.

Colaborări în volume

1. “Tăcerea lui Rimbaud” în **Studii de literatură universală**, vol.XIX, București, 1976.
2. “Arhitectură călinesciană” în **Interferențe**, București, 1978.
3. “Perpessicius” în **Alte convorbiri despre Perpessicius**, București : Editura Cuget, simțire și credință, 1993.
4. “Eminescu și puterea cărții” în **Cartea, a câta putere în stat?**, Craiova : Fundația “Scrisul românesc”, 1999.
5. “Marea confruntare” în **Eminescu – Pe mine mie redă-mă. Contribuții istorico-literare între anii 1940-1999**, Chișinău, București : Litera, David, 1999.
6. “Ion Chiric, biruitorul...” în **Om fără timp**, volum comemorativ la un an de la dispariția poetului, București : Editura Eminescu, 2000.

Colaborări în ziare și reviste (mai jos sunt enumerate selectiv o parte din cele peste 1000 de articole, studii, recenzii, cronică literare, eseuri, etc. apărute în importante ziare și reviste în cei peste 30 de ani de activitate)

1. “Are sens poezia?” în **România literară**, nr.30/1969;
2. “Schematism și biografie” în **România literară**, nr. 38/1969
3. “Cronica literară” în **România literară**, nr. 42/1969;
4. “Pentru realism” în **România literară**, nr. 47/ 1969;
5. “Despre specificul național” în **România literară**, nr. 48/1969;
6. “Editarea literaturii filozofice” în **România literară**, nr. 49/1969;
7. “Poezia modernă și cititorii ei” în **Vremea nouă**, Vaslui, 14 dec. 1969;
8. “Marin Preda, *Risipitorii*” în **Vremea nouă**, ian. 1970;
9. “Iarăși despre realism” în **România literară**, nr. 7/1970;
10. “Mesajul operei literare” în **Convorbiri literare**, nr. 4/ 1970;
11. “G.Ibrăileanu, *Spiritul critic în cultura românească*” în **Convorbiri literare**, nr. 4/1970;
12. “La ospățul criticii” în **Convorbiri literare**, nr. 6/1970;
13. “Poezie și limbaj” în **Convorbiri literare**, nr. 7/1970;
14. “Actualitatea operei lui Mihai Ralea” în **Convorbiri literare**, nr. 9/ 1971;
15. “Haralambie Țugui, *Sub cerul Mioriței*” în **Vremea nouă**, 20 iun. 1971;
16. “Adrian Păunescu, *Viață de excepții*” în **Vremea nouă**, 10 oct. 1971;
17. “Nicolae Balotă, *Despre pasiuni*” în **Vremea nouă**, 13 aug. 1972;

18. "Al. Rosetti, *Câteva precizări asupra literaturii române*" în **Vremea nouă**, sept. 1972;
19. "Victor Ion Popa, *Tache, Ianche și Cadâr*" în **Vremea nouă**, 17 dec. 1972;
20. "Eugen Jebeleanu, *Hanibal*" în **Vremea nouă**, 20 febr. 1973;
21. "Victor Ion Popa, *Ciuta*" în **Vremea nouă**, 5 aug. 1973;
22. "Lecție și personalitate" în **Vremea nouă**, 2 nov. 1973;
23. "O revistă sătească în istoria Viișoarei" în **Vremea nouă**, 1, 2, 24 nov. și 8 dec. 1973;
24. "Tradiții culturale dodeștene" în **Vremea nouă**, 15 febr. 1974;
25. "Grai și suflet românesc în predarea literaturii" în **Vremea nouă**, 18 ian. 1974;
26. "Lectura suplimentară a elevilor" în **Vremea nouă**, 8 febr. 1974;
27. "Un uitat: Virgil Caraivan" în **Vremea nouă**, 9 febr. 1974;
28. "O sută de ani de sonet românesc" în **Vremea nouă**, 27 febr. 1974;
29. "Mândria și satisfacția sentimentului patriotic" în **Tribuna**, nr. 18/1975;
30. "Școala și umanismul estetic al fizico-matematicii" în **Cronica**, nr. 12/1975;
31. "Victor Ion Popa. *Scrisori inedite*" în **Cronica**, nr. 14/1976;
32. "Manualul de literatură română" în **Ateneu**, nr. 129/1977;
33. "Cenușăresă a literaturii?" în **România literară**, nr. 39/1977;
34. "Strigăt și tăcere" în **Ateneu**, nr. 9 (131), sept. 1977;
35. "Eminescu – magia și degradarea cuvântului" în **Ateneu**, nr. 134, iun. 1978;
36. "Evazionism?" în **Convorbiri literare**, nr. 11/1978;

- 37."Cabinetul de limba și literatura română" în **Vreemea nouă**, 19 mai 1978;
- 38."Simultaneitatea eminesciană" în **Cronica**, nr. 2/1979;
- 39."Note la o critică a esteticii secvențiale" în **Convorbiri literare**, nr. 2/1979;
- 40."Viziune cosmologică și viziune stilistică" în **Ateneu**, nr. 137/1979;
- 41."Polemica unei exegeze" în **Ateneu**, nr. 138/1979;
- 42."Maturitatea geniului" în **Convorbiri literare**, nr. 6/1979;
- 43."Veghea eminesciană" în **Convorbiri literare**, nr. 10/1979;
- 44."Coordonate ale receptării literaturii în școală" în **Cronica**, nr. 3/1980;
- 45."Morbul modernității" în **Convorbiri literare**, nr. 2/1980;
- 46."Sublimbajele naturii" în **Ateneu**, nr. 141/1980;
- 47."Oglinda argheziană" în **Convorbiri literare**, nr. 5/1980;
- 48."Sadoveanu și *extazul material*" în **Convorbiri literare**, nr. 10/1980;
- 49."Memoria creatorului" în **Cronica**, nr. 45/1980;
- 50."Resurecția romantismului?" în **Ateneu**, nr. 144/1980;
- 51."Kafka și negativul stilistic" în **Kalende**, revistă editată de Cenaclul literar "M.Eminescu" din Huși, 1980;
- 52."*Narcisismul* eminescian" în **Cronica**, nr.3/1981;
- 53."Tăcere și stil" în **Cronica**, nr. 38/1981;
- 54."Oglinzile sferice" în **Convorbiri literare**, nr. 1/1982;
- 55."Tirania exteriorului" în **Convorbiri literare**, nr.3/1982;
- 56."Receptarea lui Eminescu" în **Convorbiri literare**, nr. 6/1982;
- 57."Complexul Bacovia" în **Convorbiri literare**, nr. 9/1982;
- 58."Poezie și veghe" în **Convorbiri literare**, nr. 10/1982;
- 59."Romantismul eminescian" în **Ateneu**, nr. 152/1982;
- 60."V.I.Popa și Dodeștii" în **Ateneu**, nr. 156/1983;

61. "Perspective eminesciene" în **Ateneu**, nr. 1/1983;
62. "Critica deschisă" în **Convorbiri literare**, nr. 3/1983;
63. "Umilința erudiției" în **Convorbiri literare**, nr. 5/1983;
64. "Mitul puterii" în **Convorbiri literare**, nr. 7/1983;
65. "Ochii lui Ianus" în **Convorbiri literare**, nr. 9/1983;
66. "Proza războiului și spiritul novator" în **Convorbiri literare**, nr. 11/1983;
67. "Privirea integratoare, Edgar Papu – 75" în **Ateneu**, nr. 10/1983;
68. "Mirabila sămânță" în **Ateneu**, nr. 11/1983;
69. "Coordonate ale criticii" în **Ateneu**, nr. 8/1983;
70. "Eroism și independență" în **Ateneu**, nr.4/1985;
71. "Geniul auditiv" în **Ateneu**, nr. 11-1985;
72. "Teodor Pracsu, *Clepsidrele Thaliei*" în **Convorbiri literare**, nr. 10/1985;
73. "Biruința lui Arghezi" în **Convorbiri literare**, nr. 7/1986;
74. "Rebreanu – sensul obiectivității" în **Convorbiri literare**, nr. 9/1986;
75. "Fenomenul Creangă" în **Convorbiri literare**, nr. 12/1986;
76. "Când crește iarba" în **Luceafărul**, nr. 5/1987;
77. "Asumarea marilor teme" în **Luceafărul**, nr. 12/1987;
78. "Eminescu în oglinda pozitivismului" în **Steaua**, nr. 9/1985;
79. "Dialectica *tradițional* și *nou* în literatura despre țărani" în **Ateneu**, nr. 4/1987;
80. "Narcisism și ironie – Amintirea lui Topârceanu" în **Luceafărul**, nr. 20/1987;
81. "Expresia sufletului (V.Voiculescu)" în **Luceafărul**, nr. 22/1987;
82. "Obiectivitatea spiritului critic" în **Convorbiri literare**, nr. 4/1987;
83. "Negativul stilistic" în **Ateneu**, nr. 5/1987;

- 84."Postmodernismul – o modă?" în **Luceafărul**, nr. 23/1987;
- 85."Cumpănirea izvoarelor" în **Luceafărul**, nr. 27/1987;
- 86."Un eminescolog modern" în **Luceafărul**, nr. 29/1987;
- 87."Hermeneutica ideilor literare" în **Luceafărul**, nr. 33/1987;
- 88."Marin Preda sau oglinda întoarsă" în **Revista de istorie și teorie literară**, nr. 1-2/1986;
- 89."Eminescu și ontologia arheității" în **Revista de istorie și teorie literară**, nr. 3-4/1987;
- 90."Obiectivitatea – piatră unghiulară a vocației pedagogice" în **Scânteia**, 26 aug. 1987;
- 91."A redeveni *elev*" în **Luceafărul**, nr. 37/1987;
- 92."În căutarea obiectivității" în **Luceafărul**, nr. 47/1987;
- 93."Cunoașterea hyperionică" în **Luceafărul**, nr. 2/1988;
- 94."O biografie de pionerat" în **Luceafărul**, nr. 3/1988;
- 95."Eminescu în conștiința estetică franceză" în **Luceafărul**, nr. 17/1988;
- 96."Timpul eminescian" în **Convorbiri literare**, nr. 6/1988;
- 97."Militantismul heliadesc" în **Luceafărul**, nr. 25/1988;
- 98."Aroma povestirii" în **Ateneu**, nr. 6/1988;
- 99."Pariul poeziei" în **Luceafărul**, 30 iul. 1988;
- 100."Ion Iancu Lefter, *Săgetarea cerbului*" în **Luceafărul**, nr. 39/1988;
- 101."De ce totuși Eminescu și Einstein?" în **Astra**, nr. 3/1989;
- 102."Învățătorul" în **Învățământ, cercetare, producție**, foaie volantă editată de Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, iunie 1988;
- 103."Formativitatea literaturii" în **Vremea nouă**, XXII, nr. 2697, 21 febr. 1989;
- 104."Creangă și conștiința națională" în **Valul lui Traian**, Cimișlia, nr. 13, 1 dec. 1990;

- 105."Singurătatea fiului risipitor" în **Contact internațional**, ian-febr. 1991;
- 106."Eminescu, Einstein și legile universului. Dialog Mihai Cimpoi – Theodor Codreanu" în **Columna**, Chișinău, nr. 7/1991;
- 107."Miorița și Golgota basarabeană" în **Literatura și arta**, Chișinău, nr. 8 (2376), 21 febr. 1991;
- 108."Erorile unui canonic" în **Porto-Franco**, nr. 5 (11)/1992;
- 109."Detractorii lui Eminescu" în **Totuși iubirea**, III, nr. 24(93), iunie 1992;
- 110."Grigore Vieru și *unionismul* discordiei" în **Totuși iubirea**, III, nr. 21 (90), 4-11 iunie 1992;
- 111."Un defect al naționalismului românesc" în **Totuși iubirea**, III, nr. 29 (98), iulie-august 1992;
- 112."Obsesia domnului Petre Roman" în **Vremea**, I, nr. 10, 27-28 aug. 1992;
- 113."Dezarmanda simplitate a cazului Adrian Păunescu" în **Totuși iubirea**, III, nr. 31(100), 12-19 aug. 1992;
- 114."Testamentul lui Blaga" în **Totuși iubirea**, III, nr. 32(101), 33(102), aug.-sept. 1992;
- 115."Eminescu și reîntregirea" în **Vremea**, I, 2-3 sept 1992;
- 116."Eminescu, azi. La mormântul lui Edgar Papu" în **La steaua**, supliment literar-artistic editat de Inspectoratul Școlar al Județului Vaslui în colaborare cu ziarul **Adevărul**, aprilie 1993;
- 117."Ion Alex. Angheluș, *Cai de lut*" în **Ateneu**, febr. 1993;
- 118."Un model de cultură" în **Sinteze**, Bacău, IV, nr.40(89), 8 apr. 1993;
- 119."Un mare român" în **Totuși iubirea**, III, nr. 40(109), 15-22 oct. 1992;
- 120."Petre Țuțea și *noua dreaptă*" în **Vremea**, II, nr. 96, 8 ian. 1993, 9 ian. 1993;

- 121."Fragmente" în **Literatura și arta**, nr. 23(2495), 3 iun. 1993, nr. 30(2502), 22 iul. 1993, nr. 40(2512), 30 sept. 1993;
- 122."Eminescu, comunist?" în **Sinteze**, IV, nr. 24(99), 17 iun. 1993;
- 123."În căutarea arheului" în **Literatura și arta**, nr. 26(2498), 24 iun. 1993;
- 124."Grigore Vieru – întoarcerea la izvoare" în **Literatura și arta**, nr. 42(2514), 14 oct. 1993;
- 125."Nicolae Dabija și *complexul lui Orfeu*" în **Literatura și arta**, nr. 43(2515), 21 oct. 1993;
- 126."Europism național" în **Literatorul**, III, nr. 48(117), 3-10 dec. 1993;
- 127."Scriitori hușeni" în **Semnal**, I, nr. 20, 16 dec. 1993;
- 128."Mein Kampf și destinul Europei", serial în 30 de episoade în nr. 48-78 în **Totuși iubirea**, an IV, 1993-1994;
- 129."Golgota Nistrului în flăcări" în **Jurnalul de Vaslui**, 31 ian.- 6 febr. 1994;
- 130."Simptomul Druță" în **Românul**, V, nr. 7(201), 21-27 febr. 1994;
- 131."Istorie și mitomanie", serial în 6 episoade în **Sinteze**, 1994;
- 132."Resurecția *galaxiei Grama*", serial în 20 de episoade în **Monitorul de Bacău**, mai-iul. 1994;
- 133."Eminescu și ofensiva estetismului" în **Monitorul**, serial în 2 episoade, 13-15 ian. 1996;
- 134."Eminescu și sacrificarea lui" în **Totuși iubirea**, serial în 30 de episoade începând cu nr. 4(281), an VII, 1-8 febr. 1996;
- 135."Poezia basarabeană la răscruce" în 3 episoade în **Monitorul de Bacău**, 8-10 febr. 1996;
- 136."Mitomania mitomaniei" în **Vremea**, 21 febr. 1996;

- 137."Marxismul resentimentar și *reconquista literară*" în **Porto-Franco**, VI, nr. 3 (24), 1996;
- 138."Culpabilizarea ortodoxiei" în **Totuși iubirea**, VII; nr. 10(287), 15-22 mart. 1996;
- 139."Laudă poporului evreu" în **Vremea**, V, nr. 867, 13 mart. 1996;
- 140."Povestire despre Noica" în **Monitorul de Bacău**, 9, 10, 11, 12 apr. 1996;
- 141."De unde începe literatura română?" în **Tribuna învățământului**, nr. 337-338, 16 iul. 1996;
- 142."În preajma haiku-ului" în **Jurnal vasluian**, 6-12 sept. 1996;
- 143."*Ochiul al treilea* și poezia generației lui Nichita Stănescu" în **Porto-Franco**, VI, nr. 9(30);
- 144."Amintirea lui Ion Alex. Angheluș" în **Ethos**, I, nr. 10, sept. 1996;
- 145."C. Stere și drama țărănimii" în **Porto-Franco**, VI, nr. 10 (31), oct. 1996;
- 146."Mihai Ralea și naționalismul" în **Noua revistă română**, serie nouă, nr. 2, mai 1996;
- 147."Culpabilizarea lui Cioran" în **Porto-Franco**, nr. 12(33), dec. 1996;
- 148."Eminescu și creștinismul" în **Bârladul**, II, nr. 1, ian. 1997;
- 149."Cazul Patapievici" în **Sinteze**, VIII, nr. 2(204)-6(209), 10 ian. 1997-14 febr. 1997, serial;
- 150."Ideea de Eminescu" în **Jurnal vasluian**, nr. 158, 16-23 ian. 1997;
- 151."Un mare pictor: Viorel Huși" în **Bârladul**, II, nr. 2(5), 16-31 ian. 1997;
- 152."Eminescu și manipularea televiziunii" în **Vremea**, VI, nr. 1123, 25-26 ian. 1997;

- 153."Paznici la intelectuali" în **Sinteze**, VIII, nr. 8(211), 28 febr. 1997;
- 154."Postmodernismul și artele literare marțiale" în **Sinteze**, VIII, nr. 11(214), 21 mart. 1997, nr. 12 (215), 28 mart. 1997;
- 155."Ion Caraion și *complexul Bacovia*" în **Porto-Franco**, VII, nr. 15(36), mart. 1997;
- 156."La moartea lui Eminescu" în **Apollo**, nr. 4, iul. 1997;
- 157."Romanul publicisticii eminesciene" în **Literatura și arta**, nr. 44(2724), 30 oct. 1997;
- 158."Banchet eminescian", masă rotundă la ediția a II-a a Festivalului Național "Eminescu", Florești-Gorj, august 1998, în **Hyperion**, ediție specială, apărută cu sprijinul Inspectoratului pentru Cultură Gorj, Târgu-Jiu;
- 159."România: Spectacolul prăbușirii" în **Noua revistă română**, nr. 1(22), ian.- mart. 1999;
- 160."Eminescologia la timpul prezent" în **Sinteze**, X, nr. 2(305), 13 ian. 1999, continuare în nr. din 20, 27 ian. și 3, 10 febr. 1999;
- 161."Un basarabean demistifică istoria" în **Literatura și arta**, nr. 27(2811), 8 iul. 1999;
- 162."Simbolistica scrisorii pierdute" în **Steaua**, an L, febr. 1999, reprodus în **Literatura și arta**, nr. 36(2820), 9 sept. 1999;
- 163."Rugă sub munții nenorocului" în **Bucovina literară**, IX, nr. 7-9(101-103), iul.-sept. 1999;
- 164."Cultura de tip Cantemir" în **Dimitrie Cantemir**, publicație editată de Primăria comunei Dimitrie Cantemir (Vaslui), oct. 1999;
- 165."Proză recuperată" în **Viața Românească**, XCIII, nr. 11-12, nov.-dec. 1998;

- 166."Narcisul bacovian" în **Limba română**, Chișinău, IX, nr. 12/1999;
- 167."Spiritul național" în **Miorița noastră**, New York, XII, nr. 146, dec. 1999;
- 168."O scrisoare pierdută" în **Limba română**, Chișinău, IX, nr. 3-5/1999;
- 169."Armonia eminesciană" în **Literatura și arta**, nr. 2(2838), 13 ian. 2000;
- 170."O lucrare ciclopică" în **Părerii tutovene**, nr. 436, 18-20 ian. 2000;
- 171."Eminescu – o nouă perspectivă editologică" în **Porto-Franco**, IX, nr. 9 (54), sept.-oct. 2000;
- 172."Noi dovezi despre *suprimarea gazetarului Eminescu*" în **Cronica**, XXXV, nr. 7(1495), iul.2000;
- 173."Costache Olăreanu sau precaritatea ontologică a insulei" în **Literatura și arta**, nr. 29(2865), 20 iul. 2000;
- 174."Apusul *literaturii de tranziție*" în **Bucovina literară**, X, nr. 10-11 (116-117), oct.-nov. 2000;
- 175."Jurnalistica în destinul lui Eminescu" în **Viața Românească**, XCV, nr. 10-11 oct.-nov. 2000;
- 176."Profetismul lui D. Cantemir" în **Dimitrie Cantemir**, supliment al revistei **Clepsidra**, Vaslui, oct. 2000;
- 177."Portretistica lui Costache Olăreanu" în **Prutul**, an I, nr. 1, ian. 2001;
- 178."De la *complexul Lear* la *complexul Bacovia*" în **Dacia Literară**, an XII (serie nouă), nr. 42(3/2001), Iași;
- 179."Eminescu în dialoguri *platoniciene*" în **Contact internațional**, Iași, nr. 1-2(25-26), vol.11, 2001;
- 180."Umanism și cultură" în **Literatorul**, an XI, nr. 18-19-20 (372-373-374)/ 2001, 18 mai- 8 iun. 2001;
- 181."Întoarcerea mamei" în **Literatorul**, an XI, nr. 375-376, 9 iun.-2 iul. 2001;

- 182."Ontologia plumbului" în **Est**, Vaslui, an I, nr. 1/2001;
- 183."Epopoea Marii Uniri" în **Cetatea culturală**, Cluj-Napoca, anIV, nr. 12(40), dec. 2001;
- 184."Povestea tărâmului interzis" în **Adevărul de Vaslui**, an XII, nr. 85(1263), 14 aug. 2001;
- 185."Bacovia – un întârziat" în **Bucovina literară**, an XI, nr. 8-9(126-127), aug.- sept. 2001;
- 186."Muzica bacoviană" în **Adevărul literar și artistic**, an X, nr. 583, 4 sept. 2001;
- 187."Bacovia: cubul negru și disoluția finală", I, II, în **Convorbiri literare**, an CXXXV, serie nouă, nr. 9(69), 10(70), sept.-oct. 2001;
- 188."Anatol Codru sau poezia pietrei" în **Literatura și arta**, nr. 38(2926), 20 sept. 2001;
- 189."Bacovia: Apocalipsa fără finalitate" în **Agora**, Constanța, an I, nr. 3, sept. 2001;
- 190."Dumitru D. Palade debutează la Junimea" în **Adevărul de Vaslui**, an XII, nr. 122(1300), 26 sept. 2001;
- 191."Basarabia și dubla victorie panslavistă" în **Flacăra lui Adrian Păunescu**, nr. 9, 1 nov. 2001;
- 192."O eroare a lui Huntington" în **Flacăra lui Adrian Păunescu**, nr. 10, 8 nov. 2001;
- 193."Cultură și demistificare" în **Argeș**, an I (35), serie nouă, nr. 2(233), nov. 2001;
- 194."O nouă carte despre Bacovia" în **Bucovina literară**, an XI, nr. 11-12 (129-130), nov.-dec. 2001;
- 195."O nouă voce lirică" în **Prutul**, an I, nr. 9. Dec. 2001;
- 196."Ontologia triadică a lui Ștefan Lupașcu" în **Argeș**, an I (35), nr. 3(234), dec. 2001;
- 197."Două scrieri despre Eminescu" în **Bucovina literară**, an XII, nr. 1 (131), ian. 2002;

- 198."Eminescu și formele perfecte" în **Steaua**, nr. 1, ian. 2002;
- 199."Mihai Eminescu și Hușii" în **Prutul**, febr. 2002, prezentare a unui studiu de conf. Univ. Nicolae Bulz;
- 200."La judecata prozei de azi" în **Est**, Vaslui, an II, nr. 3, mart. 2002;
- 201."Infraeseuri" în **Părerii tutovene**, an XII, Bârlad, serie nouă, 22-25 mart. 2002;
- 202."Urma lui Daniel Corbu" în **Bucovina literară**, an XII, nr. 3-4(133-134), mart.-apr.2002;
- 203."Obsesia sincronismului" în **Viața Basarabiei**, Chișinău, serie nouă, an I, nr. 1/2002;
- 204."Sacrificiu și creație" în **Argeș**, nr. 9(240), iun. 2002;
- 205."O voce lirică distinctă" în **Literatura și arta**, nr. 31(2971), 1 aug. 2002;
- 206."Ultima generație sfâșiată", text integral în **Literatura și arta**, nr. 33(2973), 15 aug. 2002;
- 207."Armonia personalității" în **Literatura și arta**, nr. 35 (2975), 29 aug. 2002, număr dedicat lui Mihai Cimpoi;
- 208."Detronarea sacrului", răspuns la o anchetă a revistei **Oglinda literară**, Focșani, an I, nr. 9, sept. 2002;
- 209."O parabolă epică despre *mirabilis spiritus loci*" în **Argeș**, an II, nr. 12 (243), sept. 2002;
- 210."Poetica florilor" în **Literatura și arta**, 12 sept, 2002;

Interviuri și dialoguri

1. “Suntem o țară ‘mică’ în care se dezlănțuie o literatură mare” dialog cu Edgar Papu. În: **Convorbiri literare**, nr. 8/1982;
2. “Literatura română a cultivat clasicismul și veacul XX” interviu cu Edgar Papu. În: **Ateneu**, nr. 7/1986;
3. “Cu George Munteanu despre *eminescologia actuală*” În: **Revista de istorie și teorie literară**, nr. 1/1986;
4. Intervi cu prozatorul Costache Olăreanu. În: **Astra**, 1989;
5. “Eminescu, Einstein și legile universului: dialog Mihai Cimpoi – Theodor Codreanu” În: **Spre un nou Eminescu**, de Mihai Cimpoi, Editura Hyperion, Chișinău, 1993;
6. “Despre *hoții de istorie*: dialog Theodor Codreanu – Cezar Ivănescu” În: **Sinteze**, IV, nr. 45(120)/1993;
7. “Dialog cu scriitorul Theodor Codreanu” În: **Oglinzi paralele**, de Teodor Pracsu, Editura Cutia Pandorei, Vaslui, 2000;
8. “Anul Eminescu – propunere a Republicii Moldova”, interviu cu prof. Theodor Codreanu, critic și istoric literar, de Ion Trif Pleșa. În: **Viața liberă**, Galați, XI, nr. 3130-3131, 13-14 mart. 2000;
9. “În Eminescu nu e nimic de demitizat”, interviu cu Theodor Codreanu, de Teodora Stanciu, redactor la Radio România Cultural. În: **Literatura și arta**, nr. 11(2847), 16 mart. 2000;
10. “În jurul poetului național persistă un pseudocult”, interviu cu Theodor Codreanu, de Ion Trif Pleșa. În: **Paradox**, București, I, nr. 3, iun. 2000;

11. “Hușul este o așezare binecuvântată de Dumnezeu”, interviu de Gabrian Bejenaru. În: **Monitorul de Vaslui**, an VI, nr. 2 (1436), 4 ian. 2001;
12. “Specia românească va dispărea cu mult mai repede decât și-au imaginat Eminescu sau Noica”, interviu de Roxana Vasile. În: **Adevărul de Vaslui**, an XII, nr. 78 (1256), 6 aug. 2001;
13. “Civilizația fără cultură este sortită eșecului”, interviu de Vali Patraș. În: **Est expres**, Vaslui, an I, 7-9 aug. 2001;
14. “Poporul român încă se mai încăpățânează să-și conceapă eminescian existența”, interviu cu scriitorul și criticul literar Theodor Codreanu, de Mihai Vicol. În: **Monitorul de Suceava**, 5 febr. 2002;
15. “Basarabia, *cămara de provizii* a Moscovei”, convorbire a lui Iurie Roșca cu Theodor Codreanu și părintele arhimandrit Mina Dobzeu. În: **Flux**, Chișinău, 29 nov. 2002;

Referințe critice

1. CONDURACHE, VAL – *Intră cine vrea, rămâne cine poate.* În: **Convorbiri literare**, nr. 4/1981;
2. HOLBAN, IOAN – recenzie la *Marele zid.* În: **Cronica**, 1981;
3. ION ALEX. ANGHELUȘ – recenzie la *Marele zid.* În: **Vremea nouă**, 1981;
4. CĂLIN, CONSTANTIN – *Jurnal de lectură.* În: **Ateneu**, nr. 149, mart. 1982;
5. MARINO, ADRIAN – *Cărți și lecturi critice.* În: **Tribuna**, nr. 7/1986;
6. PAPU, EDGAR – *Interesul pentru știință.* În: **Contemporanul**, nr. 25/1984;
7. TODORAN, EUGEN – *Cosmologia poetică a lui Eminescu.* În: **Transilvania**, nr. 6/1984;
8. DOBRESCU, AL. – *Eminescologie.* În: **Convorbiri literare**, nr. 5/1984;
9. MIHĂILESCU, DAN C. – *Eminescu și feroarea asociativă.* În: **România literară**, nr. 24/1984;
10. HOLBAN, IOAN – *Comparatismul între echivalare și diferențiere.* În: **Cronica**, nr. 24/1984;
11. LIVESCU, CRISTIAN – cronică literară la *Eminescu – Dialectica stilului.* În: **Ateneu**, nr. 9, sept. 1984;
12. PRACSIU, TEODOR – *Theodor Codreanu: Eminescu – Dialectica stilului.* În: **Vremea nouă**, 26 iun. 1984;
13. IORDACHE, MIHAIL – *Perspective și nume noi.* În: **Luceafărul**, nr. 20/1985;
14. RUJA, ALEXANDRU – *Contribuții la un program literar.* În: **Luceafărul**, nr. 45/1987;

15. SILVESTRI, ARTUR – *Cultură și stil*. În: **Luceafărul**, nr. 36/1988;
16. CIMPOI, MIHAI – *Theodor Codreanu: Eminescu și provocarea științei*. În: **Căderea în sus a Luceafărului**, Editura Porto-Franco, Galați, 1993, p.213-216;
17. CHIȘU, LUCIAN – *Eminescu filosoful*. În: **Literatorul**, nr. 24/1993;
18. CUBLEȘAN, CONSTANTIN – *Modelul ontologic*. În: **Eminescu în conștiința critică**, Cluj-Napoca, 1994, p.88-92;
19. PRACSIU, TEODOR – *Theodor Codreanu*. În: **Jurnalul de Vaslui**, nr. 6, 24-30 ian. 1994;
20. CIUPITU, PETRE – *Theodor Codreanu: Modelul ontologic eminescian*. În: **Târgoviștea**, nr. 1, 1995, p. 10;
21. CRIHANĂ, MARCEL – *Theodor Codreanu: Dubla sacrificare a lui Eminescu*. În: **Amurg sentimental**, București, III, nr. 9(29), sept. 1997, p.7;
22. ARJOCA, SERGIU – *Un 'de ce' dureros*. În: **Literatorul**, nr. 1-2, 2-16 ian. 1998, p. 4;
23. DUMITRESCU-BUȘULENGA, ZOE – *'Demitizarea' lui Eminescu?* În: **Clepsidra**, Vaslui, nr. 14, mai 1998 și nr. 15, iun. 1998;
24. CUBLEȘAN, CONSTANTIN – *Disputele continuă*. În: **Steaua**, XLIX, nr. 6, iun. 1998, p. 3-4;
25. TRANDAFIR, CONSTANTIN – *Direcția națională*. În: **Sinteze**, Bacău, X, nr. 6(309), 10 febr. 1999, p. 9;
26. MUNTEANU, ȘTEFAN – *În căutarea filosofiei lui Eminescu*. În: **Noi picături de filozofie**, Editura Deșteptarea, Bacău, 1999, p.43-46;
27. MUNTEANU, GEORGE – *Jurnal intermitent*. În: **Adevărul literar și artistic**, VIII, nr. 491, 26 oct. 1999, p. 9;

28. CIOCAN, CORNELIU – *Eseu despre Cezar Ivănescu la ‘Macarie’*. În: **Evenimentul zilei**, 8 ian. 1999, p. 2;
29. PRACSIU, TEODOR – *Maturitatea criticului*. În: **Oglinzi paralele**, Editura Cutia Pandorei, Vaslui, 2000, p. 107-115;
30. MUNTEANU, ȘTEFAN – *Theodor Codreanu și ontologia eminesciană*. În: **Fulgurații eminescologice**, Editura Moldavia, Bacău, 2000, p.167-196;
31. CUBLEȘAN, CONSTANTIN – *Dubla sacrificare a poetului (Theodor Codreanu)*. În: **Eminescu în orizontul criticii**, Editura Paralela 45, Pitești- Brașov- Cluj-Napoca, 2000, p. 100-105;
32. BOLDIȘOR, VERONICA – *Îndemn la lectură*. În: **Literatura și arta**, Chișinău, nr. 3(2839), 20 ian. 2000;
33. IVĂNESCU, CEZAR – *Eminescu în eternitate*. În: **Tribuna învățământului**, nr. 521(2402), 17-23 ian. 2000;
34. TAMAZLĂCARU, ELENA – *Săptămâna luminată Eminescu*. În: **Literatura și arta**, nr. 4(2840), 27 ian. 2000, p. 6;
35. VOICA, ADRIAN – *Două cărți despre Eminescu*. În: **Convorbiri literare**, nr. 2(50), febr. 2000;
36. SOLTAN, PETRU – *Eminescu - un infinit compactificat*. În: **Literatura și arta**, nr. 23(2859), 15 iun. 2000;
37. MANOLESCU, NICOLAE – *Politizarea bolii lui Eminescu*. În: **România literară**, nr. 34/2000, p.1;
38. NEGRU, NINA – *Noi nu facem politică...* În: **Jurnal de Chișinău**, 4 aug. 2000;
39. TRIF PLEȘA, ION – *Theodor Codreanu: Controverse eminesciene*. În: **Viața liberă**, Galați, 8 ian. 2001;
40. MUNTEANU, ȘTEFAN – *Modernitatea gândului eminescian*. În: **Deșteptarea**, Bacău, 9 ian. 2001;

41. DIACONESCU, MIHAIL – *Theodor Codreanu*. În: **Prutul**, an I, nr. 3, mart. 2001;
42. RUSU, VALERIU – *Tot despre aberații*. În: **România literară**, nr. 51-52, 27dec.-9 ian. 2001, p. 15;
43. COSTACHE, ADRIAN – *O carte ... provocatoare*. În: **Tribuna învățământului**, nr. 531(2412), 27mart.-2 apr. 2000, nr. 532(2413), 3-9 apr. 2000;
44. DINESCU, VIOREL – *De-a curmezișul*. În: **Literatura și arta**, nr. 26(2914), 28 iun. 2001;
45. VOICA, ADRIAN – *Cartea lui Eminescu*. În: **Convorbiri literare**, nr. 8, aug. 2001;
46. LUPU, GH. – *Controverse eminesciene*. În: **Dacia literară**, nr. 44/2002;
47. TRANDAFIR, CONSTANTIN – *Controverse și exegeze eminesciene*. În: **Pagini literare**, Câmpina, II, ian. 2002;
48. MAFTEI, MARA MAGDA – *Literatură document de cea mai bună calitate*. În: **Viața românească**, 2002, p.212-214;
49. CĂLIN, CONSTANTIN – *Calea ontologică*. În: **Ziarul de Bacău**, nr. 118(297), 26 mai 2003, p. 4.

Au mai scris cronici, recenzii, articole, mențiuni: Solomon Marcus, Ioan Constantinescu, Sandra Cristea, Mihai Drăgan, Ioana Bot, Ionel Necula, Vasile Ghica, Eugen Lungu, Vitalie Pastuh-Culboteanu, Vasile Rusu, Grigore Vieru, Gheorghe Vodă și alții.

GÂNDURI LA ANIVERSARE

Am aflat că Theodor Codreanu împlinește 60 de ani. Mă bucur pentru el și pentru cei dragi. Îi doresc și le doresc sănătate și multe bucurii.

Nu pot să spun de când îl cunosc (ca dată), sunt ceva ani, dar îmi amintesc cu plăcere întâlnirile prilejuite de lansări de carte la Casa de cultură “G. Tutoveanu” din Bârlad, la Casa “Pogor” din Iași, la Liceul Agricol din Zorleni, la ceasurile de zăbavă de la editura “Sfera” din Bârlad... Am vorbit ca doi vechi prieteni.

Niciodată nu mi-am pus întrebarea de ce Theodor Codreanu n-a părăsit orașul dintre vii. Cred că o rădăcină adânc înfiptă în acel colț de țară l-a ținut acolo. Și, cred că, dacă ar fi plecat, acolo unde s-ar fi instalat, cu siguranță n-ar fi scris nici **Varvarienui**, nici despre Eminescu, nici despre Bacovia sau despre Cezar Ivănescu. Omul sfințește locul!

Nu i-am citi toate cărțile pentru că nu le-am putut procura. N-am cum să nu amintesc **Provocarea valorilor**, Editura Porto-Franco, Galați, 1997, pe care am inclus-o în bibliografia la cartea mea **Enigmaticul Eminescu** (2000), ca și pe celelalte despre Poetul Nepereche ce mi-au folosit la serialul despre Mihai Eminescu.

Dintre titlurile lui Theodor Codreanu cred că pe podium s-ar situa cele despre Mihai Eminescu și George Bacovia pentru că a demonstrat că “opera eminesciană se înscrie în limitele umanismului autentic” (C. Parfene) și cu G. Bacovia și-a susținut teza de doctorat.

La Theodor Codreanu apreciez OMUL și apoi romancierul, eseistul, criticul și publicistul.

La mulți ani cu sănătate, dragă Theo!

Serghei Coloșenco
Bârlad, 1 aprilie 2005

Theodor Codreanu n-a fost niciodată prea tânăr!

A scrie despre Theodor Codreanu înseamnă a vorbi despre mine. Ne desparte doar o săptămână de viață. El s-a născut cu șapte zile mai devreme. I-au fost date pentru a mă obliga să mă raportez la el deși, abia de curând am remarcat această diferență (noi, ca elevi, nu sărbătoream ziua de naștere. Probabil ceva ne lipsea!).

Teo, Vasile, Mihai erau cei trei prieteni nedespărțiți din vremea liceului nostru. Doi dintre ei păstrau caietele – cu rol de jurnal ori de ambiții mai mari de romane iar al treilea avea menirea hâtrului care îi scotea din starea lor de prea mare seriozitate. Dintre ei Theo îmi era mai apropiat din cel puțin două motive: primul datorat excesivei preocupări pentru scris, al doilea pentru că îmi doream un așa prieten iar singura cale de a-l dobândi rămânea efortul comun în valorificarea creației sale.

Într-un alt context vorbeam despre curajul nostru de a ne adresa celor mai de vârf oficialități – cerându-le sprijin pentru publicarea unor reviste – cu un deceniu înaintea celor dintâi reviste școlare. Voi remarca și acum înțelepciunea aceluia prim secretar de la Bârlad care nu ne-a certat, nu ne-a cenzurat paginile pregătite (de altfel nu avea motive pentru că el știa finalul demersului) dar nici nu ne-a cerut să renunțăm. M-am bucurat mereu la gândul că am fost la un om care – oricât de necugetată a fost intenția noastră – nu a distrus nimic din elanul acelor visători.

După acel episod, cu terminarea liceului întâlnirile au fost mai sporadice până când Theo și-a amintit de nemărturisita, dar sincera noastră relație. A fost momentul în care am înțeles că legăturile importante nu au nevoie de declarații. Atunci mi-am amintit de metafora vaselor comunicante, folosită de Platon, pentru a defini iubirea și prietenia. Prietenul meu era și a rămas permanent important pentru că eu aveam nevoie de el să fie așa. Era o nevoie pe care am mărturisit-o mereu. Aveam nevoie să vorbesc tuturor seriilor

de studenți despre **cel mai realizat coleg de liceu**. Nu-mi puteam motiva nevoia de împlinire, dorul desăvârșirii fără de el, pentru că Theodor Codreanu este nu un coleg, ci tocmai vasul acela miraculos în care torni coerență, speranță, prietenie sinceră și toate ți se întorc tăcut, pe neobservate și neîntârziat. În clipele dificile gândeam că am știut doi oameni cărora le-a fost cu mult mai greu. Tatălui meu – rămas fără părinți la nouă ani – și lui Theodor Codreanu soarta le-a așezat în cale mult mai mari încercări. Fiecare le-a trecut. Forța și înțelepciunea lor se întorc miraculos spre mine.

Pe când nu prea mai știam multe despre Theo, atunci îmi aduce – cu destulă timiditate și greu egalabilă modestie – un volum. Mi-a dăruit o noapte de uriașă bucurie. Dimineață, la terminarea cărții – aproape strigam de ferricire că Theo avea primul roman pentru care primea un premiu de debut – însăși publicarea fiind marea dovadă. Niciodată nu i-am povestit acea bucurie pe care doar cei ai casei au văzut-o în zorii unei zile de confirmare a unui gând – *Theo este scriitor*.

Într-o primă vizită la Huși, Theo era la școală. Aștepându-l, descopăr în bibliotecă volume pe care aveam credința că doar eu le citeam – urmare a interesului de pregătire a unui doctorat.

Așa am aflat că, la Huși, era un grup de intelectuali care își făcea timp să zăbovească în mari biblioteci ale Academiei și ale universităților din București ori din țară. Din ziua aceea am înțeles de unde vine siguranța, temeinicia și curajul scrierilor sale. Atunci am aflat de prețuirea pentru Victor Ion Popa, Virgil Caraivan și toate personalitățile bârlădene, tutovene ori de pe valea Elanului sau Prutului.

Theodor Codreanu a crezut mereu în forța intelectualului adevărat, al cărui blazon nu este dat de numele urbei din cartea lui de identitate. Theodor și-a dobândit identitatea. Nu i-a fost dăruită, oferită decât de propria suferință, de nesomnul și truda căutării tenace. De aici, pentru unii poate fi prea cu minte, pentru alții neiertător când ceea ce are de zis nu evită.

Theo nu are datorii față de nimeni. Are momentele lui de decizie, de neliniște și de izbândă. El nu poate striga: *Et in Arcadia*

ego! Theodor Codreanu nu a fost în Arcadia, ci a construit o lume pe măsura acesteia. Fericirea nu i-a fost garantată. A cucerit frânturi pentru o imagine încredințată nouă. Este în egală măsură Sisif – când nimic nu prinde contur – și Prometeu – furând pentru sine și pentru noi din focul neliniștii perpetue.

Cine l-a cunoscut – fie și ca mine, din când în când, știe doar ceva din nesomnul, teama, curajul zbaterii într-o lume a întrebărilor niciodată cu răspuns definitiv. Dacă douăzeci de volume înseamnă ceva, atunci miile de pagini nepublicate sau nescrise încă, reprezintă experiențe pe care însuși romancierul nu le poate egala.

Pentru Theodor Codreanu erotetica se dovedește a fi cea dintâi și de neînlocuit știință. E arta socratică de înfrângere a neștiinței. De aceea asemeni înțeleptului antic, pare uneori prea metodic, dornic de prea multe fațete ale aceluiași fir, căutător de noduri pe care alții nu le zăresc nicicum.

Cartezian prin destin, scriitorul Theodor Codreanu părăsește prea des lirismul în favoarea iscodirii dincolo de aparențe. Pentru că numai acolo, ceea ce se vede nu contează, eseistul se regăsește întreg. Cine l-a judecat după aparențe, n-a înțeles că Theodor Codreanu este un luptător care știe nu doar mânuirea armelor, ci însăși fabricarea și ascuțirea acestora. Cu ele și-a cucerit fiecare propoziție a operei, a obligat adversarii să-l recunoască și bucurat cititorii ce dau ascuțimea verbului său curat.

Cândva un prefațator l-a îndemnat să amâne publicarea unui volum pentru că tinerețea nu-l recomanda. Venerabilul critic nu știa că **Theodor Codreanu n-a fost niciodată prea tânăr**. Nici măcar la 16 (șaisprezece) ani. Cred că abia, acum, prin, inversiunea acestor cifre se prezintă mai viguros, deci tânăr. Aștept și alte ... oglindiri pentru 17, 18, 19. Vreau să le urmărim pe când vor fi 71, 81, 91...

Prof. Dr. **Laurențiu Șoitu** – Universitatea “Al. I. Cuza”, Iași

Codreanu cel Tânăr

(...) trebuie să recunosc, pentru mine Theodor Codreanu a fost la început doar un nume așezat cuminte în coada unui articol: Prof. Theodor Codreanu, Școala Orgoești-Bogdănești, județul Vaslui. Micul avertisment – ca o alarmă fină, aproape insesizabilă – era cuprins în cuvântul Vaslui. Eram conștienți în anul de grație 1969 (venisem de doi ani în aceste ținuturi din dulcele, tihnitul și unicul meu oraș, Râmnicu Vâlcea, și funcționam ca profesor la Fălciu). România literară, apărută nu de mult, revistă centrală prestigioasă, intra în lecturile săptămânale obligatorii. Nu se știe dacă în urma vreunei prețioase indicații de partid ori dintr-un reflex redacțional, pagina a doua era consacrată dialogului la distanță cu cititorii. Rubrica se intitula Voci din public. Eu însumi am publicat în spațiul acela plebeu câteva notițe critice, fără ambiții speciale, exclusiv din dorința de a-mi exersa condeiul juvenil. Acolo l-am descoperit într-o zi pe Theodor Codreanu. Cred că scria la fel de bine ca astăzi, atâta doar că între timp temele lui au devenit din ce în ce mai complexe și l-au impus atenției. La un moment dat intrase în polemică (de idei) cu ... Eugen Simion. Locuitorul satului Orgoești nu avea defel complexe provinciale. Atributele scrisului său se află în nuce în articolele începutului. Codreanu cel Tânăr nu se diferențiază de Codreanu, sexagenarul de acum: aceeași patimă și credință în forța scrisului, aceeași vehemență polemică, același duh intransigent, aceeași tehnică a încheșării și susținerii argumentelor, aceeași vocație a construcției critice, în răspăr cu opinia comună, aceeași luptă cu “ideile primite”, stereotipiile, clișeele, trusele criticii și istoriei literare.

În carne și oase l-am văzut pentru prima dată la Huși, câțiva ani mai târziu, într-una din sălile austere ale casei de cultură. Se afla – cum altfel? – în preajma lui Ion Alex.

Angheluș, inegalabilul dascăl și – îmi place să cred – mentorul spiritual al celui pe care îl omagiem astăzi.(...)

Admițând că am putea despica diferitele părți ale unei entități creatoare, este limpede că gustul meu merge către Theodor Codreanu, criticul literar. N-am fost martorul / actantul vreunei întâmplări speciale, grație căreia să-l descopăr în ipostaze inedite și să am cine știe ce revelații ori iluminări de ordin divin. I-am citit cărțile cu respect și prețuire și regret adânc faptul că n-am scris despre toate, lăsând zilele să treacă într-o dulce lenevie mioritică. Mai mult am discutat despre ele cu unii confrăți vasluieni, ori le-am prezentat cititorilor în fel de fel de reuniuni, mai mult sau mai puțin pasagere.

Le-am răsucit și le-am analizat pe toate părțile cu un foarte atent cititor al lui Theodor Codreanu, profesorul vasluian Gheorghe Capșa, a cărui admirație față de cărturarul de la Huși este limpede, sinceră și indestructibilă.

Prof. Teodor Pracsiu

14 martie 2005

Theodor Codreanu – 60

Pe Theodor Codreanu îl cunosc de când a venit la Huși (1976). Poetul Ion Alexandru Angheluș ne-a făcut cunoștință. Mi-a fost recomandat ca fiind scriitor. Debutase, deja, în 1969, cu un fragment de roman în cea mai prestigioasă revistă literară a Moldovei, **Iașul literar**. Purtase o polemică în domeniul criticii literare cu Eugen Simion, găzduită de **România literară**. Din discuțiile avute la ședințe ale cenaclului literar hușean, cât și în diferitele întâlniri ocazionale, dintre care amintesc în mod special pe cele prilejuite de cercurile pedagogice, mi-am dat seama că tânărul profesor Codreanu are o solidă pregătire intelectuală și literară, că el picase în peisajul cultural al urbei ca o mană cerească, de care n-au știut mulți să profite. În cel mai scurt timp am devenit prieteni. O prietenie sinceră, bazată pe aceleași pasiuni: cărțile, scrisul, literatura.

Cred că profesorul Codreanu, fiind încă destul de tânăr, n-a venit la Huși cu gândul să rămână aici definitiv. Dar îndeletnicirea cu scrisul, preocuparea pentru soarta viitoarelor lui cărți i-au oferit, ulterior, puține clipe pentru proiectarea unei eventuale strămutări. Între timp, s-au creat relații temeinice cu peisajul literar-cultural local, cu liceul, elevii și părinții acestora. Dar peste toate, cred că a prevalat conștiința statornicirii, a *ascunderii* în sine, specifică și necesară oricărei ființe creative și procreative. Iar tihna târgului Huși, aerul patriarhal al acestuia i-au servit de minune ca să poată sonda adâncimi. Mai târziu, când i s-au oferit reale posibilități de a urca pe treapta profesională și socială, putând să se transfere în învățământul universitar și chiar ca redactor la una din revistele literare sau culturale ale vremii, scriitorul *de Huși*, prin scrierile sale unanim apreciate, nu mai respira de mult are de *provincial*. El era convins de adevărul că nu este important, ca autor, să trăiești în

miezul capitalei, ci cu mult mai presus e să te afli *în miezul scrisului*, al ideologiei și al practicii acestuia.(...).

Dintre toate coordonatele personalității lui Theodor Codreanu mă atrage cel mai mult viziunea lui de critic al culturii, în general, și de critic literar, în special. Nu numai că opiniile lui sunt aproape de sufletul meu, dar lecturând o carte a criticului hușean scutești timpul necesar studierii unei întregi biblioteci. Rigoarea, perspicacitatea, clarviziunea cu care știe să-și conducă discursul, ampla și pertinenta demonstrație, argumentația bogată, toate se supun fericit unui text memorabil. Aceleași calități se vădesc și-n publicistică, și-n roman, și în eseu. Si toate înfloresc pe trunchiul structural al ființei sale fizice și morale, anume, aceea de om *temeinic*, la *locul* și în *timpul* său.

Prof. Ion Gheorghe Pricop

Theodor Codreanu și voința autodepășirii

(fragment din Caleidoscop memorialistic-epistolar de Costantin Parfene, volumul I, p. 212 , Bârlad : Editura Sfera, 2004)

Prin anii șaizeci și ceva ai secolului celor mai draconice totalitarisme și devastatoare războaie mondiale, într-o pauză dintre două ore de curs, sînt întîmpinat, într-un hol al actualului liceu “Mihai Eminescu” (fostul Complex școlar din Bârlad), de doi elevi, timizi și sfioși nevoie mare. Îi cunoșteam, oarecum indirect, prin intermediul soției mele, profesoară și ea de limba română la același liceu, ca fiind elevi buni, cu înclinații deosebite spre disciplinele umaniste. Unul se numea Șoitu, ceva mai puțin sfios, care îl tot împingea spre mine pe Theodor Codreanu, colegul său de clasă și de bancă. Codreanu era pe atunci un adolescent firav, foarte timid, aproape că nu îndrăznea să-și ridice ochii spre mine, blonduț, modest îmbrăcat și în mînă cu un caiet gros, pe care nu știa cum să mi-l facă vizibil. Șoitu, supporterul său în acea situație, mai îndrăzneț, mi se adresează, foarte politicos, cu rugămintea de a citi caietul colegului său, informîndu-mă că este vorba de un roman scris de prietenul său, în nopțile de “inspirație” și ar vrea să afle părerea mea. Mulți elevi mi se adresau cu asemenea rugăminți. Nu refuzasem pe nici unul dintre ei. Așa că, deși sceptic în sinea mea, i-am luat din mînă caietul autorului imberb, i-am arătat întreaga bunăvoință, să-l fac mai liniștit, pentru că era aproape străveziu la față. S-au îndreptat spre clasă mai destinși și mai vioși. Mi-am făcut timp și am citit cele peste două sute de pagini ale manuscrisului, citeț și ordonat scrise și cu destule pagini care trădau, realmente, un talent. Cred că titlul manuscrisului era

Afacerea Fanbong și era un roman polițist. Peste câteva săptămâni, l-am chemat pe autor la o discuție în patru ochi. I-am spus impresiile despre op, l-am încurajat, i-am făcut și unele sugestii despre tehnica narațiunii, exprimarea, notate de fapt și pe o pagină de la sfârșitul manuscrisului. Mi s-a părut încurajat de ceea ce afla de la mine despre încercarea sa literară. Era, cred, în ultima clasă de liceu. Timpul a trecut, cei doi au absolvit școala și s-au despărțit. Șoitu a luat-o spre Iași; devenise student la Facultatea de Filosofie, apoi cadru didactic al Universității din Iași, după un stagiul de redactor la Radio Iași, iar Th. Codreanu a intrat în învățământ, ca profesor necalificat, printr-un sat din județul Vaslui (mi se pare la Orgoiești (Bogdănești)). Plăpînd din fire, s-a îmbolnăvit grav în urma eforturilor făcute (era înscris și la cursurile fără frecvență ale Facultății de Filologie din Iași). A fost, la un moment dat, foarte aproape de colaps. L-a salvat vechiul coleg de clasă, care l-a smuls din mediul morbid (material și spiritual) în care se afla, l-a internat în spital și Codreanu a reînviat. Și-a terminat cu bine studiile universitare, în paralel fiind prezent cu texte promițătoare de critică și istorie literară în paginile unor reviste precum **Cronica**, **Contemporanul**, în presa locală. Și-a dat cu succes toate examenele pe linie profesională (gradele didactice) și, simultan, s-a dedicat, cu o pasiune exemplară, eminescologiei, elaborînd câteva cărți interesante (**Eminescu – dialectica stilului**, Cartea Românească, 1984; **Modelul ontologic eminescian**, Editura Porto-Franco, 1992) și alte studii și articole. Prin aceste lucrări, Th. Codreanu s-a impus, în peisajul critic românesc, prin documentare riguroasă, întinsă cultură, vădită înclinație reflexivă, spirit al nuanțelor, acută intuiție critică, spirit de sinteză, darul expresiei critice dense și limpezi și, mai cu seamă, spirit polemic, manifestat în limitele

civilității academice. El este, astăzi, nu numai un publicist cu o voce distinctă, ci și un profesor (la Huși) exemplar.

Sincer să fiu, mi-a făcut plăcere că fostul elev Th. Codreanu nu m-a uitat, dăruindu-mi unele cărți ale sale cu măgulitoare dedicații. Pe coperta revistei **Zorile** (Nr. 1 – 2, 1978), editată la Huși (împreună cu prof. Bahnariu și Laurențiu Ștefănescu), el scria: “D-lui Constantin Parfene, unul din cei mai mari profesori ridicați de pe meleagurile bîrlădene și admirabil om de cultură, acest exemplar care se vrea și un mic omagiu lucrării domniei sale ‘Literatura în școală’, cu stimă, Th. Codreanu, Huși, 16 iulie 1978.” În acest număr, profesorul și poetul Ion Alex. Angheluș publica un interesant articol despre Sandu Tzigara-Samurçaș și patru poezii inedite ale acestui poet, puse de el la dispoziția revistei.

Pe cartea **Eminescu – dialectica stilului**, autorul scria: “Foștilor mei profesori, D-na și D-nul Constantin Parfene, admirabili dascăli și primii îndrumători ai pașilor mei spre literatură, omagiul lui Th. Codreanu, Iași, 6.VI.1984.”

Iar pe **Modelul ontologic eminescian**, dedicația: “Fostului meu mentor spiritual în ale scrisului de la Complexul școlar Bârlad, Constantin Parfene, omagiu de ostenitor în ale eminescologiei, Th. Codreanu, Iași, 24 apr. 1995.”

Rog cititorii să-mi ierte consemnarea acestor dedicații (care ar putea să pară unora un gest de lipsă de modestie din parte-mi), dar mărturisesc, sincer (și colegii de breaslă mă vor înțelege), că pentru un profesor nu se află mai mare bucurie și răsplată decât recunoștința foștilor elevi, care ajunși personalități ale culturii noastre, își amintesc de profesorii care au pus ceva din sufletul lor la formația intelectuală și morală a discipolilor. Sînt însă și cazuri (mai rare) ale unora ce nu-și mai amintesc, dar asta e, de-acum, o problemă de caracter, pe care numai genetica o poate lămuri.

Cu fostul meu elev și, apoi, coleg de breaslă, am întreținut, periodic, legături epistolare, în vederea participării la diverse acțiuni cu caracter didactic sau cultural. În una din scrisori, pe care o reproduc, mă invită să particip la o întâlnire cu profesorii de limba și literatura română din Huși.

Căciulata, 4 nov. 1978

Stimate d-le Profesor,

Mai mult ca sigur că nu vă așteptați la o asemenea corespondență, mai cu seamă din Căciulata. Mă aflu aici la un tratament până pe 20 noiembrie, dat fiind că am necazuri cu rinichii (operat de litiază renală).

Având drum la Iași, am încercat să vă întâlnesc la Institut, dar mi s-a spus că aveți program doar în zilele de luni și sâmbătă, așa că mi se pare mai sigur a vorbi cu dv. prin scris. Despre ce e vorba?

Fac parte, în calitate de președinte, din conducerea Subfilialei Huși a Societății de Științe Filologice. Pentru 24 noiembrie am organizat un fel de sesiune de comunicări științifice (mai bine zis un colocviu) pe tema predării-receptării literaturii române în liceu în lumina noilor programe și manuale.

Simțind în dv. un prieten vechi, fiind autorul unei lucrări de referință în materie și coautorul manualului de clasa a X-a, ne-ați face o deosebită bucurie și onoare dacă ați accepta să veniți la data respectivă la Huși și să vorbiți profesorilor de limbă și literatură (este și un cerc pedagogic și se adună toți dascălii din oraș și din împrejurimi) despre noua abordare a textului literar. Există un conservatorism explicabil la profesorii noștri, o rutină greu depășibilă și ați servi cu adevărat școala românească printr-o asemenea întâlnire.

Propunerea mea a fost apreciată de profesorii binecunoscuți dv., precum Ion Alex. Angheluș, Cărașu Mihai. Puteți veni pe 23 nov., seara, fiindcă aveți unde fi primit, slavă domnului. Altminteri, am și trimis o notiță la “Limbă și literatură” referitoare la activitatea respectivă.

Vă urez succes în muncă, sănătate întregii familii și sărutări de mână doamnei, căreia îi păstrez respectul și plăcerea de a o fi avut profesoară.

Cu stimă, Th. Codreanu

P.S. Rămân în Căciulata pînă pe data de 20 noiembrie. Îmi puteți da de știre și aici dacă se poate primi propunerea, știind căte lucruri neprevăzute se pot ivi.

La apariția cărții sale **Dubla sacrificare a lui Eminescu** (Ed. Macarie, Târgoviște, 1997) scria dedicația: “Dragilor mei dascăli D-nei și D-lui Constantin Parfene, cu statornică prețuire și admirație, această carte despre acela care ne reprezintă, totuși, în fața destinului românesc și universal, Th. Codreanu.”

Iar într-o altă epistolă, trimisă după o întâlnire la Huși, cu care prilej am discutat despre cartea menționată, el îmi răspundea unor întrebări puse lui atunci.

Huși, 5 mai 1998

Dragă d-le profesor,

*Mulțumindu-vă pentru cărțile trimise și pentru urări, am să vă răspund, totodată, unor nedumeriri pe care și alți cunoscuți și prieteni le-au exprimat, în ceea ce mă privește, relativ la recenta polemică reaprinsă în jurul lui Eminescu. Unii s-au mirat mai mult decât d-voastră de ce nu am intrat în polemică, așa cum se așteptau de la cineva care a publicat trei cărți despre poet și, probabil, peste vreo sută de articole, eseuri, recenzii, vizându-l pe Eminescu. Faptul devine cu atât mai incitant, cu cât cartea mea, **Dubla sacrificare a lui Eminescu**, tipărită în 1997, are ca preocupare centrală tocmai “cearta” în jurul “poetului național”, și care merge la cauzele profunde ale contestării.*

*Am să vă explic imediat pricina reticențelor mele. Pe de altă parte, încă, nu este chiar adevărat că am rămas indiferent, deși am intervenit doar tangențial în polemică. Mă refer la o serie de cinci articole publicate sub genericul **Eminescu și olimpiadele** (în revista **Sinteze** la Bacău, condusă de Constantin Călin), în care amintesc și de “impasul eminescologic” actual. De asemenea, ating chestiunea într-un răspuns la o anchetă organizată de Editura “Scrisul românesc” din Craiova, pe tema raportului dintre **carte și putere**, răspuns destinat să apară într-un volum colectiv, aflat sub tipar. Desigur am “colectat” și eu o parte din intervențiile din presa scrisă și am reținut “impresiile” (care n-au fost puține – și vor mai fi) din diverse emisiuni ale unor posturi private de televiziune, îndeobște, fiindcă așa-zisa Televiziune Națională se află fățiș sau cu o proastă disimulare pe poziții ideologice partizane, ocultând substanța națională a culturii. Opiniile care mi se vor părea*

reprezentative, le voi folosi în ediția revăzută și adăugită a **Dublei sacrificări...** pe care mi-o solicită editorul.

M-am ferit să intervin “pieptiș” în polemică, fiindcă în spațiul publicistic supus efemerității tonul controverselor a fost mai mult emoțional și stângaci decât “științific”, la obiect. Și asta, în ambele tabere. Mai mulți au încercat să simuleze “obiectivitatea” lovind în ageamii T.O. Bobe, Cristian Preda, Răzvan Rădulescu, Cezar Paul-Bădescu etc. și menajându-i pe N. Manolescu, Z. Ornea, Mircea Cărtărescu etc. sub pretextul că tonul celor din urmă ar fi fost mai “echilibrat”. Interesant că primii care au sesizat “șmecheria” au fost “învățăceii”, grăbindu-se să dea replica în nr. 273 (24 – 30 aprilie 1998) al **Dilemei** sub genericul semnificativ **Dreptul anonimilor la opinie**. În felul acesta, “polemica” a eșuat pe un cu totul alt teren de discuții. Românii sunt mari maeștri în astfel de “devieri” de la obiect. E ceea ce Mihai Ralea numea – “confuzia punctelor de vedere”. Cu asta, s-a pregătit terenul închiderii cazului, în plin ridicol. În felul lor, tinerii “anonimi” au dreptate, iar eu le-am apreciat mai mult **sinceritatea** lor, exprimată “nechibzuit” decât ambiguitatea șireată a mentorilor. Principalul e să vezi raportul just între cele două fețe și să înțelegi bătaia lungă a magiștrilor, de care anonimii scoși în față nu sunt conștienți (măcar o parte dintre ei) și-mi imaginez că unii se vor maturiza și vor descoperi propria rătăcire. Eu, în capitolul **Resurecția “galaxiei Gama”** din **Dubla sacrificare...** nu m-am confruntat cu anonimi, ci de-a dreptul cu N. Manolescu, Z. Ornea, I. Negoitescu ș.a., care știu sensul contestării lui Eminescu, deși invocă motive aberante, străine eminescianismului. De peste o sută de ani se vehiculează, periodic, aceleași minciuni gogonate despre Eminescu, fără să fie argumentate, ci doar spuse arogant-apodictic, după principiile propagandei, iar nu după legile cercetării științifice. În eminescologie, există cărți foarte temeinice care spulberă toate

neroziiile (politice) despre poet. Și totuși zelatorii ideologici (care se erijează totdeauna în magiștri culturali, deoarece unii chiar și sunt, dar nu când îl atacă pe Eminescu!) nu obosesc, în anumite momente istorice, să repete aceleași clișee “compromițătoare”.

Îi înțeleg foarte bine pe unii intelectuali minoritari, bunăoară, care atacă “naționalismul”, “xenofobia”, “antisemitismul” lui Eminescu de teamă că extremiștii actuali ar putea folosi asemenea “port-drapele” contra lor, luându-și din publicistica eminesciană pasaje pe care să le instrumenteze ca atare. Eminescu, însă, nu este responsabil pentru asemenea denaturări. Trebuie combătuți extremiștii de azi, iar nu Eminescu! E aici flagranta **deviere de la obiect**, de care vorbeam, o stranie confuzie de puncte de vedere. Dar stau și mă întreb, dragă d-le Parfene, dacă nu cumva denigratorii lui Eminescu cunosc prea bine mecanismul propriei gândiri (fiindcă proști nu sunt!)? Și-atunci, în realitate, ei se slujesc de prestigiul dubios al extremiștilor postdecembriști ca să lovească taman în Eminescu, deoarece el reprezintă **geniul național**, iar acest geniu “incomodează” fiindcă, fatalmente, minoritarii, prin natura lor, nu se pot recunoaște ca români de natură ființială eminesciană, ci doresc instinctiv (dar și programatic) o plămadă națională după propriul chip, iar nu după al lui Eminescu și Blaga. Aici se află tot nodul gordian al problemei lui Eminescu. Doar că detractorii n-ar recunoaște-o public nici în ruptul capului (deși o știu prea bine!). O să mă întrebați de ce intelectuali români de anvergura unor N. Manolescu sau I. Negoițescu au intrat în tabăra contestatarilor lui Eminescu? Ei, aici lucrurile sunt mai complicate, deși mai banale. Există numeroase motivații, de la păcăleala ideologică până la inconștientă sau urmărirea unor avantaje materiale, vedetismul critic, artistic etc. Aș putea să dau exemple pentru fiecare ipostază. Bunăoară, Eugen Negrici, un critic valoros, indiscutabil, după un atac la adresa lui Eminescu

pe postul I, TVR, în ziua de 15 ianuarie 1997, la scurt timp a primit un premiu substanțial în dolari din partea fundației Soros. Evident, nu poți demonstra public legătura, fiindcă poți fi acuzat de calomnie. În același sens, eu pun atitudinea lui N. Manolescu pe seama orgoliului său de a trece criticul nr. 1 al românilor, vedetism cultivat cu multă abilitate de cercuri interesate. Dacă într-o zi Manolescu nu ar mai cânta în strună lui Z. Ornea și acelor cercuri de care vorbeam, el s-ar pomeni detronat și calomniat, cum a și fost amenințat prin unele obstacole ce i s-au pus la intrarea în Academie. Ar fi experiența lui Panait Istrati de după publicarea **Spovedaniei pentru cei învinși**. Câți pot suporta **adevăru**, așa cum a făcut-o C. Stere, așa cum a făcut-o Eminescu?

Diferența între antieminescianismul lui Z. Ornea și al lui N. Manolescu este morală și ontologică. Între cei doi, cel sincer și "legitim" în a fi detractor este Z. Ornea, pe când al doilea se scaldă în balta confuză a mercenariatului politico-ideologic. Partea dureroasă a lucrurilor e că nici unul nu-și poate recunoaște condiția. Ar fi ceva de-a dreptul scandalos. O enormitate. O situație fără soluție. Și eu le înțeleg condiția tragică și o deplâng. Aproape că nu mai pot s-o condamna, așa cum am lăsat impresia în **Dubla sacrificare....** De aceea, dragă d-le profesor, mi s-a părut zadarnic să intru în disputa declanșată de revista **Dilema**.

Toate cele bune și omagiile mele doamnei Liliana. Și vă aștept la Huși, unde aveți mulți prieteni.

Th. Codreanu

Iași, 12 mai 1998

Dragă Theodor,

Am primit scrisoarea ta din 5 mai a.c. și-ți mulțumesc pentru interesantul conținut. Va fi integral reprodusă, în **Caleidoscopul** meu **memorialistic-epistolar**, pentru că reprezintă un document venit din partea unui critic care și-a făcut din studiul operei lui Eminescu unul din obiectivele sale științifice prioritare, asta în primul rând. În al doilea rând, pentru că explică în linii mari degringolada culturală, și nu numai, pe care o vedem derulându-se periculos în acești ani ai unei “tranziții” fără sfârșit. Îngrijorător nu este faptul că Eminescu (arhetipul spiritualității românești) este contestat sau cenzurat în anumite laturi ale creației sale, de către unele elemente alogene, ele însele extremiste, xenofobe, cât, mai ales, că intelectuali în al căror discernământ critic putem crede se raliată, fățiș sau în surdină, din felurite motive, oricum condamnabile, unei absurde și imorale campanii de denigrare a marelui nostru poet, citindu-l și citându-l trunchiat, și nu în integralitatea creației sale.

Îți admir limpezimea minții și echilibrul discursului critic (și epistolar). Profesorul meu de română, Harry Zupperman, care suferise, cândva, din cauza unui inept extremism, era unul din marii admiratori ai poetului și polemistului Eminescu, cenzurat, dacă nu chiar respins, astăzi, din motive politice, sau de altă natură, de către unii congeneri ai săi. De la el am deprins dreapta cumpănire a lucrurilor și onestitatea demersului științific, în care nu au ce căuta emoționalitatea și interesele ideologico-politice conjuncturale.

Așa cum ai făcut-o și până acum, demonstrează că opera eminesciană se înscrie în limitele **umanismului autentic**, bazându-te pe textele scriitorului și explicându-le prin raportarea

la contextul istoric în care le-a scris, întotdeauna menținându-te în planul unei polemici de idei, exprimate în limbaj academic.

Îți doresc putere de muncă, să-ți finalizezi proiectele critice. Transmite doamnei multă sănătate.

Cu toată dragostea și prietenia,

Constantin Parfene,

*P.S. G. Călinescu, în **Istoria** sa, vorbind despre însușurile pozitive ale evreilor prezenți și în literatura noastră, scrie: “Aceste însușiri sunt legate de tipicele iritante cusururi: dezinteres total pentru creația ca scop, ‘trăirismul’ exagerat, negarea criticii (de care noi, rasă constructivă, avem trebuință), umanitarismul împins până la negarea drepturilor și notelor noastre naționale. Prin această lipsă de tact, la noi ca și oriunde, evreii atrag asupra-le, periodic, toate fulgerele.” (Ed. 1941, p.888)*

Fără comentarii!

Constantin Parfene

